

DOMOLJUB

Izihaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spis in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petitvrsta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezna številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet pošto-braniličnega urada št. 824.797.

Štev. 13.

V Ljubljani, dne 29. marca 1906.

Leto XIX.

Politiški boji.

Za cesarja Jožefa II. se je uveljavilo v avstrijski državi načelo, da mora biti Avstrija vodnica med Nemci, avstrijski vladar pa rojen volitelj vseh Nemcev. Nemci so bili tedaj razkosani na veliko malih kneževin. Nad vsemi temi pa naj gospoduje Avstrija. Zato pa mora biti samo nemška. Vsi narodi avstrijski naj postanejo Nemci. — Če prebivamo zgodovino, bomo našli, da se Avstrija ni ustanovila, da nosi zvocec med nemškimi državicami, marveč avstrijski narodi so se zbrali okrog skupnega vladarja, da bi se bolje branili proti turškim napadom. Naloga avstrijske vlade je bila, brati se proti Turkom in dežele, ki si jih je že osvojil turški polumesec, pridobiti nazaj za krščansko omiko. Od cesarja Jožefa II. sem pa so jeli pozabljati na to nalogo Avstrije, jeli pa gledati na nemške dežele, med katerimi naj bi imela Avstrija prva-
stvo. Ta misel pa je rodila veliko pravic v Avstriji malim narodom. Dežele, kjer so bivali mali narodi, so se zanemarjale. Zanemarjala se je tudi naša dežela. Ako gremo po naši domovini od nemške meje doli, naj-

demo ljudi, ki so nadarjeni, delavni, čvrsti, a ti ljudje — so namreč Slovenci — so namenjeni le za hlapce in dekle. Zastonj iščeš svojih ljudi med višjimi uradniki, vojaškimi dostojanstveniki, Slovenec je bil pozabljen, njegova zemlja zanemarjena. Naša dežela je blizu morja, vsaka stvar bi se lahko prodala, trgovina bi bila živahna, obrtnija, ker imamo toliko vodnih sil in toliko zakladov v zemlji, razvita, a pomoči ni bilo od države. Železnice gredo skozi našo deželo le toliko, kolikor ne morejo drugod. Morje se tudi ni vporabilo za nas. Kako zanemarjena je Dalmacija, ki z našo državo nima nobene prave zveze. Zdi se, kakor da bi hotela država čakati, da Nemec zagospodari v naših deželah in potem šele ona pomaga tem deželam. V očeh ministrov in naših deželnih predsednikov ni imelo slovensko ljudstvo nobene veljave, naš narod jim je bil narod nižje vrste, ki naj bo le za hlapce in dekle.

Prišlo je 1 1866., ki je Avstriji prineslo nesrečno vojsko in tudi osodepolno politiko. Prišla je na površje nova misel: Avstrija naj se razdeli v dve polovici, med Nemce in Mažare. Mažarom, ki jih je bilo okrog 5 milijonov, naj se izroče vsi

drugi narodi na Ogrskem, katerih je bilo do 12 milijonov. V tostranski polovici pa naj Nemci gospodujejo drugim narodom. Da bi pa to dosegli, so dali moč v roke bogatašem, velikim obrtnikom, uradnikom in grajščakom. Ti vsi so bili napolnjeni z nemškim duhom. Računali so tako: v mestih bodo pri volitvah odločevali uradniki in veliki obrtniki, na deželi bodo pa veleposestniki grofje in baroni odrinili kmeta. Njih nakana se jim je posrečila za nekaj časa in vladali so Avstrijo v nemškem duhu.

Sedaj pa se gre za to, da pa-dejo predpravitve nekaterih stanov in da se uvede splošna in enaka volilna pravica. Naša stranka se je že dolgo zavzemala za to zahtevo, a nihče naj ne misli, da so na Dunaju nas poslušali. Kaj še! Na Dunaju nas niso imeli radi. saj nas je hodil tožiti rajnki baron Hein. Bog mu daj dobro, gori na Dunaj, češ da smo sami puntarji. Kako pa je prišlo do volivne preosnove?

Naš dobri cesar, ki je toliko britkosti vžil pri svoji družini in svojih vladarskih poslih, je na svoja stara leta spredel, da na ta način, kot doslej, ne more več vladati Avstrije. Na Ogrskem so se mu uprli

plemiči, jeli ga osebno napadati in očitno zahtevati, da se ga odstavi kot ogrsk. kralja in se posadi na prestol pruski princ. Zahtevali so lastno ogrsko armado za mažarsko komando. Vsak oficir naj bi se vadal v pokorščini, a ne do vladarja, marveč do mažarskih puntarjev, ki bi potem z vojsko lahko nastopili proti svojemu kralju.

Zabolelo je vladarja v dno duše, ko je videl nezvestobo, neznačajnost in izdajstvo celo takih mažarskih plemičev, katerim je toliko zaupal, da jim je dal čast svojih tajnih svetovalcev. V duhu je gledal usodo narodov, katerim gospodari peščica plemičev, ki mu sedaj kot uporniki silijo pod prestol, hoteč ga podžgati. Nasproti pa je videl vladar zvestobo in ljubezen preprostega naroda, zato je uvidel, da je najbolje dati ljudstvu pravic in svoboščin, pozvati se nanj s splošno in enako volivno pravico. Razmere na Ogrskem so vplivale tudi na našo državno polovico, kjer je vlada že predložila volivno preosnovo.

Ni ga pametnega in razsodnega človeka med nami, ki bi ne izprevidel, kaj sledi iz razširjene volivne pravice. Dosledno morajo potem izginiti tudi druge predpravitve posameznih stanov. — Doslej se je pri oddajanju služb pri političnih gosposkah gledalo le na to, ali je prosilec grof, baron, plemenitaš, in tako so plemenitashi prišli do najboljših in najvplivnejših služb. Naši ljudje pa se niso pospeli višje, naj so bili še tako nadarjeni in spretni, kakor kvečjemu do kakega okrajnega glavarja. Temu se nikar ne čudimo, saj so odločevali v državi le baroni in grofje, ki so gledali na to, da so se najboljše službe oddajale njih sinovom. Ko bo splošna volivna pravica, bo odklenkalo tudi tukaj plemičem, kajti tudi plemič bo poslej veljal le toliko kolikor bo znal. Če bo imel prazno butico, naj bo šel beračit po starih grajščinah. Zaničnih, puhlih glav ljudstvo ne bo redilo. Izginiti morajo tudi vse predpravitve pri lovu, spremeniti se mora sedanja lovska postava. Pasti morajo tudi vse predpravitve pri vojaštvu. Naš vojak se doslej ni mogel povspeti do kakega višjega mesta, ostal je ubog „gmajnar“ in je moral prenašati robate psovke, ki so letele nanj. Le kak Kočevar, ki govori nemški, jesplezal do „firerja“.

Najboljša mesta pri vojaki so bila doslej prihranjena plemičem, a poslej morajo biti dostopna vsakemu, ki ima le potrebne zmožnosti, četudi je sin zadnjega hribovca.

Volivna preosnova tudi hudo teži naše ljube prijatelje, liberalce. Ti ljudje so hudo bolni, imajo takoimenovano Vidovo bolezen. Kdor ima to bolezen, ne more biti prav nič pri miru; ne more ravno iti, vzdigne zdaj eno, zdaj drugo roko, zdaj pokaže jezik. Tako delajo tudi naši liberalci. Znani so iz deželne zbor. Tam je dejal Hribar: Mi smo že dolgo za splošno volivno pravico. Dr. Tavčar pa pravi: Bom vprašal volivce. Nato pa je ta mož glasoval za splošno in enako volivno pravico za v državni zbor, dasi je pred nekaj tedni v državnem zboru govoril proti splošni in enaki volivni pravici.

„Narod“ piše enkrat zanjo, drugič zopet, da splošna in enaka volivna pravica ni za nič. Zdaj, ko vidijo, da se ne dá prepričati, upijejo, da mesta ne smejo voliti s kmeti, marveč naj tvorijo samostojno volivno skupino. Liberalci vedo, da bodo pri volitvi liberalne uradnike po kranjskih mestih preglasovale že bližnje vasi. To jih boli. Zakaj se pa potegujejo? Za mestne koristi? Kaj še! Le za njihovo stranko jim je. Zakaj bi mesta ne mogla v miru in prijaznosti živeti z okolico? Ali ne živijo mesta od okoličanov, kmetov? Kmet ne sovraži meščanov. Ti sami so krivi nasprotstva. Kdo pa živi po mestih? Ponajveč ljudje, ki so prišli s kmetov v mesto, ljudje, katerih oče ali ded je vzrastel pod kmečko streho. Tiljudje po mestih pasozababili da se po njihovih žilah še pretaka kmečka kri, in so zatajili svoj izvor; odtod nasprotstvo do kmečkega stanu — Liberalcem je le za njihove strankarske koristi. Kam hočejo s svojimi možmi, ki bi tako radi bili poslanci, nobenega upanja pa nimajo na zmago? Za drugo niso, kot za „penzion“. Stari Grki so imeli za take doslužene može posebno hišo, ki so jo imenovali pritanej. Tudi našim liberalcem bi svetovali, da sezidajo „svojim možem“ tako hišo za „penzion“.

Jezni so liberalci, ker jih kmet več ne posluša. Zato pa psujejo kmeta, češ da je neumen, zabit. Če dobe liberalci kakega bolnega duhovnika, ki vpije dr. Tavčarju: Živijo, potem jim je tak vse časti vreden gospod žup-

nik, ne pa proklet „far“. Kmet, ki drži z liberalci, jim je spoštovan gospod, izobražen mož, vrli kmet. Ko bi imeli ljudi še tako na špagi kot so jih imeli svoj čas, da bi po celi deželi tako peli, kakor bi jim dali glas v Ljubljani, potem bi bilo vse prav in ne bi vpili o nadvladu duhovnov. Ljudstvo gre z duhovnikom mu zaupa, ker ve, da ga ne bo goljufal. Liberalcem pa obrača hrbet, ker je zavedno dovolj in razsodno, da spoznava neumnosti, ki jih napravljajo liberalci. Liberalci sami so zakrivali svoj poraz, in naša dolžnost ni, da jih rešimo pogina.

Hud bo še boj, da se spremenijo volivni red tudi za deželni zbor. Nemci se bodo upirali, slovenski liberalci pa tako z njimi vlečejo. Tako utegnemo doživeti čudno prikazen, da bodo deželo kranjsko na Dunaj zastopali skoro izključno poslanci Slovenske ljudske stranke, doma pa bo ta stranka v manjšini. Po tej poti kot doslej, bomo šli s svojo zahtevdalje, misel po splošni volivni pravici tudi za deželni zbor bomo gretoliko časa, da bo njen ogenj požgal in zdrobil v prah vse njene nasprotnike. —

Zdaj vre v naši državi vprašanje o zakonu. Zahteva se, naj se zakon sklepa kakor navadna pogodba med gosposko, in naj bi bil razdružljiv.

Doslej je tudi po naših državnih postavah zakon za katoličane nerazdružljiv; zakonska vez traja do smrti. Nasprotniki pravijo, da se to več ne strinja s svobodo, da naj država ureja zakon pa svoje, brez ozira na katoliško cerkev. Naj država stori kar hoče, cerkvena postava se ne more nikdar spremeniti. Dokler bo svetu še kak katoliški duhovnik, bo učil nerazdružljivost zakonske zveze.

Vzemimo, da se dva, katerih eden je ločen, poročita pred gosposko. Otroci iz takega zakona, ko dorastejo, zvedo, da njihovi starši niso praporočeni; iz src otrok izgine ljubezen in spoštovanje do starišev.

Žena, ki živi v takem zakonu, uči doma otroke moliti, k zakramentom sama ne more. Jame jo pešvest, gre k spovedi, a odveze ne dobi in je ne more dobiti, dokler se cerkveno ne poroči. Pride nevarna bolezen, smrtna ura se bliža, duhovnik dasi ga morda pokličejo, ne more takim dati odveze, dokler se cerkveno ne poročita. Taki zakoni

donesli nesrečo v družine, zanesel bi se v družine verski boj.

Tudi naši liberalci se potegujejo za to neumnost in zahtevo po razporoki bodo menda sprejeli celo v svoj program. No, le stopijo naj pred volivce s tako zahtevo! Nam je prav!

Liberalci zahtevajo tudi, da bi duhovnik več ne smel v šolo. Dobro! Če se to zgodi, potem tudi otroci ne bodo hodili v šolo. Liberalni učitelj bo sam sedel v šoli in bo prebiral tam svoj „Narod“. Ljudstvo pozna šalo le do gotove meje.

Ce ima kdo kako veliko in važno pravdo, doma žena in otroci napeto čakajo, kako bo izpadla in večkrat vzdihnejo: Bog daj srečen izid. Sedaj se vrši na Dunaju za kmeta taka važna pravda, ko se gre za razširjenje volivne pravice. Obračajte vso pozornost na njo, bodite na straži za svoje pravice in pazno zasledujte, kako stoji vaša reč!

Liberalci pa naj delajo, kar hočejo; če bodo šli po dosednji poti dalje, potem bodo mogli kmalu le še v oštarijah zabavljati nad kmetom. In če si sedaj sami pomagamo, ko nam še gospodujejo liberalci, si bomo potem še lažje, ko bodo uživali liberalci zasluženi pokoj.

Političen pregled.

Iz državnega zbora.

Razprava o volivni preosnovi v drž. zbornici se je minuli teden nadaljevala in dekončala. Pri tej razpravi je dobila zbornica popolnoma novo lice. Običajnega krika in vika, preprirov in psokv danes ni čuti v zbornici. Zbornica je zopet vzgledno terišče resnega parlamentarnega dela. Malone vsi govorniki zagovarjajo spretno, tudi duhovito svoje politično, socialno in narodno stališče. Četudi se križaje mnenja, nasprotujejo prepričanja ter pobijajo dokazi, vse se vendar vrši v dostojni obliki, ki je že mnogo let bila neznana avstrijski zbornici. Vprašanje gled volivne preosnove je pa tudi vredno treznega in temeljitega razmotrivanja. Sicer je sedanja razprava le bolj načelna, toda ravno tem načinom se bistrijo pojmi, pojasnijo nazori, razprše dvomi in presodki. Razprava je dokazala, da ga ni poslanca, ki bi zagovarjal sedanji volivni red. Tudi veleposestniki in ustavoverni priznavajo, da je preosnova volivnega reda nujno potrebna. Nasprotniki so le enaki volivni pravici, ker se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi glas sluge toliko veljal pri velitvi poslanca, kot glas mogočnega, bogatega kneza,

Nekaj glasov iz govorov o volivni preosnovi v parlamentu.

Ko se je nadaljevala osmi dan razprava o volivni preosnovi, je najpreje govoril naš dični poslanec dr. Susteršič, o čemur pa prečame pozneje. Za njim je govoril dr. Salk, ki je sanjal o nemški Avstriji. Med ostalimi je bil zanimiv govor tirolskega poslanca — kmeta Hivajza, ki je spretno odgovarjal liberalcem, ki so ga hoteli motiti, in dr. Ferjančiču, ki je posvetil svoj govor kranjskim „klerikalcem“. Le-ta se je hudoval, v imenu svoje stranke, ker je vlada kranjska mesta in trge izvzemši Ljubljane, pomešala med kmečke občine. Spravil se je tudi za ljubljanskega gospoda knezoškofa, ki v pastirskih listih priporoča boj proti liberalizmu. Deveti dan je prvi govoril dr. Berenrajter, ki je naslikal Nemcem na steno parklja, pošast mogoče slovanske večine v zbornici. Ko je govoril še nemški agrarec Gresl, dalmatinski poslanec Biankini, nek poljski kmet ter še nekaj drugih manj važnih govornikov, je bila razprava končana in izvolili so še dva govornika, ki s'a gorila šele deveti dan.

Dr. Susteršič govori.

Dr. Susteršič je pri razpravi o volivni preosnovi v krasnem govoru med živahnim odobravanjem označil stalšče „Slovanske zveze“ in posebej Slovencev. Iz lepega govora hočemo podati tu le par misli. Dejal je, da se vsi dosedanjí protigovorniki le pobijali vladni načrt posebno pa načelo splošne in enake volivne pravice; niso pa razdeli zbornici in vladi svojih nasvetov in načrtov. Proti grofu Silva-Tareku je dejal, da bi morali čakati na volivno preosnovo najmanj še 20, morda še 50 let, ako bi čakali na stanovske organizacije. Odlečno je dalje grajal razdelitev velivnih okrajev na Štajerskem in Koroškem, kar se mora na vsak način popraviti v odseku za volivno preosnovo. Proti zastopniku kranjskega veleposestva grofu Barbotu je dejal, da mi Slovenci Kečevcev nikake ne zatiramo, da jim pa tudi pri najboljši volji ne moremo priznati enega poslanca, ker je Kečevcev le 18 tisoč, med tem ko pride na Kranjskem en poslanec šele na 42 tisoč duš. Konečno je rekel, da tudi katoliška cerkev ne bode imela škode po splešni in enaki volivni pravici, kakor pravi je nekateri. To je prazen strah. Cerkev je le tam trpela škode, kjer se je tesno vezala z ustaveverci. Katoliška cerkev je demokratična in kot taka ima globoke korenine v ljudstvu.

Razprava končana.

V torek je bila razprava o volivni preosnovi, ki je že dosedaj stala državo do 150 tisoč kron končana, na kar se je izvolil edsek 48 članov, ki imajo predelati in izpremeniti vladni načrt, kolikor se jim bo zdelo potrebno. Pri razdelitvi mest v edseku je prišlo do preprirov med divjaki in drugimi poslanci; divjakov je v zbornici 32 in so zahtevali kar štiri zastopnike v odseku. Dali so jim tri.

Tržaške občinske in deželno-zborske volitve.

Zadnjič smo poročali o izidu tržaških volitev v 3. in 4. razredu; danes pa poro-

čamo še izid v prvih dveh razredih. V drugem mestnem volivnem okraju je bilo izvoljenih 12 kandidatov narodne liberalne stranke. V prvem volivnem razredu je tudi zagotovljena zmaga iredentovski stranki. Novi tržaški občinski svet bo imel zopet 48 pristavev narodne liberalne ali iredentovske stranke in pa getovo 6 slovenskih občinskih svetnikov.

Zamotana stvar na Ogerskem.

Odkar se proglasili nad Ogerske absolutizem, so se nadutim Mažarom vendar nekoliko nosovi pobesili. Ko je vlada razpustila odbor združenih strank, ki so največ ali morda celo samo one povzročile sedanje razmere na Ogerskem, so ogerski politiki proti temu seveda kar najodločnejše ugovarjali, česar pa danes pri vladi nič več ne upoštevajo. Fejervary je bil zopet pri vladarju in mu poročal, v kakšnem neredu so službene razmere v ogerskih polkih in v vojni mornarici. Ce ostanejo razmere take, kakršne so sedaj, se mora znižati število vojakov v ogerskem delu skupne armade in v mornarici za 40 odstotkov. Niti poletno brodovje nima niti zadostnega moštva, ostale vojne ladje so pa malone brez posadke. O razpisu novih velitev je baje izjavil vladar, da še ni za to ugoden miren čas. — Bišvi vodja združenih strank Košut je pred kratkim obolet in politiki so imeli ob njegevi bolniški postelji važna posvetovanja.

Carinski spor s Srbijo končan.

Ministerstvo je izdalo ukaz, da morajo ravnati carinski uradi z blagom, ki prihaja s Srbskega, po najugodnejših postavkah carinskega tarifa in naznanja, da bo tudi Srbija ravnala z avstro ogerskim blagom tako. Srbski časnikaški urad je priobčil izjavo, da imajo srbski poverjeniki za pogajanja o trgovinski pogodbi med Srbijo in Avstrijo naročeno takoj pričeti s pogajanjmi o stalni trgovinski pogodbi, ker srbska vlada ni pritrdila začasní trgovinski pogodbi. Srbski poverjeniki so pa pooblašeni za izjavo, da namerava Srbija ravnati z avstro ogerskim blagom v Srbijo uvažanim po najugodnejših postavkah carinskega tarifa, ako prizna to ugodnost Srbiji tudi Avstro-Ogerska in če ta dovoli uvoz in prevoz srbske živine, mesa in perutnine, ki jo pa mora naznaniti srbski generalni konzul v Budimpešti.

Razmere v Bosni in Hercegovini.

Razmere v Bosni in Hercegovini so res grozne. Gibanje, ki so je započeli bosensko hercegovinski vseučilišniki na Dunaju za pravice in svobodo bosensko hercegovinskega naroda proti izkoriščanju dežele po avstrijski vladi, vrlo napreduje. V smislu svojih sklepov se je podalo odposlanstvo bosensko hercegovinskih vseučilišnikov pod vodstvom gesp. poslanca, dvornega svetnika Vukoviča k predsednikom vseh parlamentarnih klubov, ki so jim obljubili, da započne parlamentarno akcijo v njihovem smislu; zlasti simpatično so se jim izrazili slovenski poslanci obeh klubov in jim obljubili svojo posebne pomoč.

Iz Balkana.

Turčija se pripravlja na vojsko?

Iz Skopelji poročajo, da se živahno kre-tajo turške vojaške čete. Pod orožje so po-klicali del nekih čet. Skopeljski poveljnik O man paša je zapovedal zasledovanje vsta-ških čet, ki so se pojavile v skopeljski okolici.

Upori Arnavtov.

Vsi Arnavti po celem okraju p'evlje-skem so se uprli vsled novovpeljanega davka, ki ga jim ni bilo treba od sedaj plačevati. Pridružili so se jim tudi Srbi, ki ravno tako ne marajo plačevati novih davkov. Otroci, žene in starci so zbežali v gore in se tam skrili. Do zdaj so se uporniki že parkrat spopadli s turško vojsko. Oba naroda sta edina v tem, da ne odnehata prej, dokler novi davki ne odpadejo. Turki so se tega narodnega gibanja precej ustrašili in pričakovali je, da odstranijo na novo vpe-ljane davke.

Iz Francije.

Gonja proti cerkvi.

Zidnji čas trdi francosko časopisje, da je francoska vlada nasproti katoličanom ne-koliko odnehala, ker je mini-terstvo za no-tranje zadeve ukazalo, naj ne uporabljajo pri zapisovanju cerkvenega premoženja nič več vojaštva. A ta odredba je najbrže le pre-hodna in ima namen pomiriti katoličane da ne bi preveč nasprotovali pri volitvah. Kljub vsemu temu se pa poroča še o mnogih ne-mirih pri zapisovanju. Tako se poroča, da so v Vindeju zaprli ikko veliko kmetov, ki so napadli mrežnike. O drugod se zopet po-roča, da so ljudje matone vse cerkve izpre-menili v trdnjave. V nekem drugem mestu imajo v cerkvi živeža za tri tedne, okna in vrata so zalepljena s tramovi. Na Franco-skem je prošlo pred kratkim 15 tisoč du-hovnikov za upokojenje in sicer deloma za dosmrtno pokojnino, deloma pa le za pre-hodne podpore.

Nesreča v Kurijerskih rudnikih.

Velikanska nesreča v Kurijerskih rud-nikih je nastala, kadar so lijo rudarski strokovnjaki, vsled lahkomiselnosti nadzoroval-nega osebja, ker so nosili rudarji odprte svetilke in ker ni bilo nikakih rešilnih pri-prav. Mrtva trupla unajo spraviti na dan šele v štirih tednih. O vseh stranij dobavajo darila svojem nesrečnim rudarjem. P. pež je daroval 20 000 frankov.

Iz francoskega državnega zbora.

Znano je iz zadnjih dveh števil, da so na Francoskem zapodili stare ministre in si izbrali druge. Trda ko so se le ti prvič setli v zbornici, so se tako sprli glede de-narnega položaja francoske države, ki je silno žalosten, da e prišlo do burnih ugo-verav. Džalni dolg Franco je namreč znašal 44 milijard in je jako slabo skrbjeno za redno pokritje dolga. Finančni minister se je sicer zavezoval, da položaj ni tako ne-veren in je primanjkljaj ocenil na 57 milijonov. Francozi bi spleh sterilni pametneje da mesto umetno uprizorjenega boja proti cerkvi rajši

urede denarne razmere francoske države, ki vzbujajo upravičeni sum, da so hoteli z bojem proti cerkvi odvratiti le pozornost od fran-coskih državnih dolgov.

Rusija.

Ogromna bomba.

Iz Moskve poročajo, da je tam postavilo pod most varšavske železnice dvajset de-lavcev ogromno bombo, ki tehtala 28 kvin-talov, in ki naj bi bila razbila vlak. Stvar je prišla pravčasno na dan in tako je ne-sreča preprečena. Ubit je neki stražnik, a vlak je skočil iz tira.

Položaj v Rusiji.

Ravnokar opisani slučaj nam priča, da v Rusiji še niso popolnoma polegli nemirni duhovi in še boli nas v tem potrjujo po-ročila, ki prihajajo zadnje dni iz Rusije. Sicer niso ta poročila popolnoma verjetna, ker prihajajo iz judovskih krogov, ki iz dna duše sovražijo slovansko Rusijo, ki se le še ne ukloni premoči zlatega judovskega teleta in ne nečuje judov tako, kakor bi radi sami in kakor so navajeni drugod po celem svetu. Nekaj resnice pa mora vendarle biti v teh poročilih, ki govorijo o zopetni re-voluciji v Rusiji, koje predhodniki so že tu. Pri burnih volitvah v Lodzu so streljali re-volucionarji skozi okna v dvorano, kjer so bile volitve. Volivci so bežali iz dvorane, naker so streljali in metali kamenje nanje; vojaši so streljali v množice. V Moskvi je ulomilo v sred šču mesta 20 z revolverji oboroženih mož v poslopje banke, ki je bila še odprta, in so oropali 850 tisoč rubljev v zlatu in srebru. Tudi še iz drugih krajev prihajajo poročila o revolucionarnih pojavih. — Predvolitve v gosudarstveno dume so se pričele. Listi poročajo, da je bilo pri volitvi volivnih mož izvoljenih le malo lib ralcev. Večina volivnih mož pripada vladni stranki.

Šteselj obdolžen predaje Port Arturja.

Komisija, ki je preiskavala portartursko predajo, je končala svoje delo. Prepričala se je, da je bila predaja prežgodajša ter ne skrajno nujna. Denalo se je nadalje, da poročila generala Šteslja niso bila resnična, ker je bilo ob času predaje številno za boj sposobnih mož večje, kakor pa je poročal Šteselj. Živil je bilo dosti še za en mesec. Vsled tega je komisija sklenila Šteslja izro-čiti sodišču. Tudi L'nevič baje z hteva, da se s Štesliem sodniško postopa. Z devo bo seveda šele razjasnila sodnijska obravnava.

Lakota na Japonskem.

B. da in lakota je na Japonskem dosti hujša kakor so to dezdaj poročali razni listi. V nekem okraju se dobili prebivalci za riž 18 milijonov jenov manj kakor druga leta. Po teh krajih si tešijo prebivalci lakoto s tem da kuhajo slam, listje, koreninice in želod primešavajo to rižu in vse skupaj jim služi v hrano. Taka hrana se grozno upira okusu. Preječevali so polja in sprevideli, da se zdrava. Šele pri žetvi se je videlo, da je večina klasja šunila in prazna. Vsi tuoci na Japonskem prispevajo s podporami. Ja-ponski cesar in cesarica sta darovala v ta namen 55 000 jenov.

LISTEK.

Pozno a ne prepozno.

Poljski spisal Wladislaw Strowski. Poslovenil F.

»Neka velika sitnost je zopet doletela občino. Dobil sem od višje gosposke ukaz, da moramo sezidati novo šolo in pošiljati vanjo svoje otroke. Cela občina je zoper to, a ker ne vemo, kako bi se temu ukazu najbolj vspešno uprli, sno poslali po vas, da bi nam dali dober svet.«

Nato je bilo v hiši tiho in oči vseh so bile obrnjene na očeta.

Oče je nekaj časa molčal in premiš-ljal. Oči so se mu živahno svetile in v obraz je lahko zardel. Pogledal je po zbra-nih sosedih in mirno dejal:

»Če zahteva gosposka, da mora biti pri nas šola, kjer bi se otroci kaj koristnega naučili, tedaj nam ne kaže se ustavljati, ampak zahvaliti se moramo za to dobroto ter takoj pričeti z zgradbo šolskega po-slopja.«

Kakor bi bilo treščilo sredi hiše, tak utis so imele te očetove besede na poslu-šavce. Nihče ni mogel spraviti iz sebe besedice in nastala je taka tihota v hiši da bi bil slišal muho brenčati.

Oče se je lahko nasmehnil in nadalje-val:

»Če zahtevajo, naj sezidamo šolsko poslopje, tedaj kar nič ne odlašajmo, am-pak takoj jutri pričnimo dovažati, po-trebno gradivo, in skrbimo, da bo šola še do zime pod streho. Pošiljali pa ne bomo notri samo otrok, ampak tudi mi stari bomo hodili notri, ker mi smo pouka še mnogo bolj potrebni kot naši otroci.«

Poslušavci so zrlj na očeta z odprtimi očmi in usti, tako da so jim pipe padale po tleh. Gledali so očeta kot prikazen z onega sveta.

Po daljšem molku se oglasi stari Gra-har:

»Ali res ti to govoriš, Valentin, ali se mi samo zdi?«

»Da res govorim to jaz, res! In po-vem vam, če bi imel jaz moč in vlado, bi vas najprvo poslal v šolo potem šele otroke. Kajti če se vi ne spametujete in ne spremenite svojih misli, tedaj bo učite-ljevo delo brezuspešno, ker kar bo on se-zidal s trudom in težavo v šoli, to bote vi doma podrli s svojo nespametjo.«

»Narejeno mu je«, začele so vpiti ne-katere ženske.

»Podkupljen je,« oglašil se je Janez Orča, najbolj neveden mož v celi občini, ki bi bil pa še rad župan. To je dalo dru-gim pogum in začeli so kričati vse vprek: »Ne maramo šole, ne potrebujemo šole! Mi je ne bomo zidali in svojih otrok tudi ne pošiljali notri, če jo hoče imeti Valen-tin, pa naj jo sam zida. Mi nimamo de-narja zanjo!«

V hiši je nastal nepopisen vik in krik. Vsak je upil na vse grlo in skušal druge prevpiti, vsi so mahali z rokami in neka-teri so tolkli z nogami ob tla. Res so se vsi bali šole kot vrag križa.

Oče je vse to mirno poslušal in čakal, da se malo pomire. Ko je nastal spet mir, se je oglašil vnovič Grahari:

»Če ste vsi mojih misli, tedaj se uprimo, da ne bo nikdar šole v našem kraju. Gospodi se ne udajmo!«

»Tako je, gospodi se ne udamo!« oglasilo se jih je nekaj.

»Kakšno gospodo pa mislite tu?« vprašal je oče.

»Gospodo, ki sedi po pisarnah in dela kmetu vedne sitnosti in preglavice s svojimi ukazi in naredbami. Čemu treba tega, da morajo biti luže in vodnjaki ograjeni? Čemu se vtika žandar v vsako stvar, da že kaditi ne smem, kjer se meni ljubi. Seveda, davki so vsako leto višji, zdaj naj pa še za šolo plačujem. To si je gospoda zmisllila, kmetu ni potreba šole. Njegovi otroci naj bodo kmetje, ni potreba, da bi bili gospodje ali škrici.«

»Čudim se, kako more en pameten človek toliko neumnosti povedati«, reče oče mirno. Če sami tega nič ne razumete, pa saj kakega modrega moža za svet vprašajte. Če se vi nič ne zmenite za to, če vam vaš otrok v lužo pade, mora saj gosposka gledati, da se drugim kaj takega ne primeri. In če se ne bojite za svoj hlev, ki ga lahko požgete, če hodite po njem z gorečo pipo semintja, je to vaša stvar. Gosposka pa mora skrbeti za celo vas, ki lahko vsled vaše neprevidnosti pogori. Davki so seveda veliki, tega ne bom nikdar tajil. Toda če bi znali pisati in bi zapisavali, koliko denarja vsako leto zakadite in znosite v gostilno, pa bi videli, da je ta vsota trikrat višja, kakor vsi davki skupaj. In če plačujete davke, imate saj nekaj od tega — država brani vaše življenje in imetje in čuva nad vašimi pravicami, da vam jih kdo ne krši, a od pijače in od tobaka pa nimate ničesar dobrega, pač pa veliko hudega. Če bi denar, ki ga potratite za pijačo, nalagali v hranilnico, bi kmalu imeli več in boljših dohodkov od posestva, kot jih imate zdaj. In če bi čas, ki ga presedite v gostilni, porabili za delo, bi bilo tudi marsikaj drugega. Ali ni nespametno, tratiti čas, zapravljati denar, vbijati zdravje z žganjem? Res, nespametni smo in silno zaslepljeni, ravno zato pa nam je potrebna šola, da se saj naši otroci bolj izobrazijo in nauče kaj lepega in za življenje koristnega. Če se upiramo in branimo šole smo kakor bolnik, ki vidi da je njegova bolezen nevarna, pa neče vživati zdravil, ki mu jih zdravnik ponuja.«

Vsi so z veliko napetostjo poslušali te očetove besede. Marsikoga so prepričale, da je res tako, a večina je ostala trdovratna.

»Saj sem rekel, da mu je narejeno.«

»Saj vam povem, da so ga škrici podkupili,« čulo se je vse vprek.

Očeta pa to ni kar nič motilo, ampak je mirno nadaljeval:

»Upam, da mi ni narejeno, ker na razne sploh ne verujem, tudi podkupili me niso. Pač pa je nekaj drugega, kar mi navdihuje take misli. Tudi jaz sem mislil časih, da je knjiga najbolj nepotrebna stvar na svetu, posebno še za kmeta. Zato nisem čisto nič brigal, da bi se bili moji otroci, kjerkoli že kaj naučili. Gledal sem na to, da bi svojemu najstarejšemu sinu ga iz srca ljubim, zapustil obširno po-

sestvo, a za vzgojo njegovega duha in razuma se nisem brigal. A njegovo prvo pismo od vojakov mi je malo odprlo oči, bolezen pa je storila ostalo. Starejše gospodinje so me hotele zalivati z žganjem, kar bi mi bilo bolezen gotovo še shujšalo, moja hči pa me je s pametno in skrbno postrežbo otela gotove smrti. Ko sem že nekoliko okreval, a sem moral še vseeno po cel dan ležati v postelji, bi me bil malone dolg čas umoril, če bi mi ne bila Marica kratila časa s tem, da mi je brala iz zanimivih in koristnih knjig. Po noči tudi nisem mogel spati in imel sem dovolj časa za premišljevanje raznovrstnih stvari. Prišel sem do prepričanja, da so šola in knjige dandanes potrebne vsakemu, tudi kmetu, ker svet povsodi napreduje in vedno več je treba znati. Zakaj pa naj bi ravno kmet ostal brez pouka in izobrazbe? Ali morda zato, da bi lahko na druge valil krivdo svojega slabega stanja in svoje nezadovoljnosti? Verjemite mi, da je tega mnogo kriva naša nevednost. Bodite prepričani, da je oni naš največji prijatelj, ki nam ponuja šole in pouka.

»Naš krčmar pa ni neumen, saj je prišel k nam brez krajcarja v žepu, a je sedaj izmed vseh najbogatejši v vasi, prvi bogataš, in vendar trdi venomer, da jo hoče gosposka zato začetiti zidati, da bi zopet vpeljala tlako,« oglasil se je Grčar.

»Bodite vendar pametni in ne verjemite vsaki bedastoči, ki jo kdo izblekne. Res je gostilničar prebrisan, toda le zase, za svoj žep. On premišljuje noč in dan, kako bi spravil z nas zadnji krajcar. Če dela to na pošten ali nepošten način, njemu je to vse jedno, samo da polni svoj žep. On ne mara za šolo in vas straši s tlako, ker ve, da se bodo otroci in tako tudi starejši naučili brati in pisati, in bodo rajši doma brali koristne knjige, kot pa da bi posedali po gostilni.«

Grčar je hotel še nekaj ugovarjati, a prehitel ga je stari Ločnikar, ki je pristopil k očetu, mu stisnil roko in dejal: »Zahvaljujem se vam, oče Valentin, za lepe nauke! Tako pametnih besedij že dolgo nisem slišal.«

»Kaj tudi vam šola glavo meša?« oglasil se je bajtar Kos. »Saj nimate otrok in vi ste za šolo že tudi menda malo prestari, ali ne?«

»Res je, da nimam lastnih otrok, toda vi vsi ste moji otroci, in ker vas ljubim, kot otroke, vam želim sreče in boljših časov. A te nam moredati le poduk in izobrazba, ki se dobi v šoli, in zato sem za šolo.«

»Ha, ha, če smo vaši otroci, nam pa zapišite vaše posestvo v testamentu,« zasmejal se je Kos.

»Posestva in premoženja, ki sem si ga pridobil, ne bom vzel seboj v grob. Otrokom ga tudi ne bom zapustil, ker jih nimam. Zapustil ga bom res vam, toda ne tako, kot mislite, da bi si ga razdelili med seboj. Le predobro vem, kako delajo otroci, kadar si dele očetovo zapuščino. Redkokdaj se to zgodi brez tožb, kletve, sovraštva in preprirov. Zato nečem, da bi se tudi za moje imetje nekoč tako trgali, in zato ga izročim za šolo.«

»Zdaj pa že vidim, da se je nekaterim zares zmešalo!« tarnal je Kos ves nesrečen. »Mi tudi ne maramo vašega premoženja za šolo.«

Nato pa se je oglašil župan:

»Te pravice pa nimate, Kos, da bi v imenu občine tako govorili. Sami zase lahko odklonite kaj takega, a vaše besede niso evangelij, da bi jim morala kar cela občina pritrditi. Če hoče Ločnikar zapustiti svoje premoženje šoli, nam stem izkaže veliko dobroto in v ime občine se mu že naprej zato zahvaljujem.«

To je dalo poguma tudi nekaterim modrejšim gospodarjem, ki so bili sicer za šolo, a se niso upali na dan z besedo.

»Saj se že dosti dolgo prepiramo, pustimo to in se rajši posvetujemo, kje in kako bomo zidali šolo.«

Šoli nasprotna stranka pa je zopet začela kričati:

»Nečemo šole, šole ne potrebujemo! Pojdimo k gostilničarju, on je pametna modra glava in nam bo najboljše vedel svetovati, kako se je ubranimo.«

Res jih je nato precejšnje število odšlo iz hiše in jo mahnilo naravnost v krčmo.

Občinski pisar, velik prijatelj žganja in lahkomišljenega življenja, je dozdej sedel popolnoma tiho. Gostilničar ga je podkrepil s pol litrom žganja, da bi se tudi on oglašil zoper šolo in potem natančno sporočil njemu, kako so obravnavali in sklepali v tej zadevi. A nasproti šoli si ni upal nastopiti, ker se je bal župana in razumejših gospodarjev. Premišljeval je torej, kako bi storil uslugo gostilničarju, a se pri tem ne zameril županu. Vzel je nato polo papirja, pripravil pero in črnilo in dejal:

»Naša občina nima skoraj prav nič denarja in skoraj nemogoče ji bo, da bi z lastnim denarjem postavila dostojno šolsko poslopje. Najboljše je, če se vsak gospodar, ki je za šolo, tukaj podpiše in zraven pristavi, koliko bo dal prostovoljno za šolo. Na ta način se najlažje prepričamo, koliko denarja že imamo in koliko nam ga še manjka.«

»Tem besedam je sledil splošen molk. Marsikdo se je začel praskati za ušesi in pogledovati proti durim, premišljuječ, kdo ima prav.

Pisarju se je že smehljal obraz, ker je mislil, da je s tem že marsikomu skalil veselje in navdušenje za šolo. Malokdo bo hotel kaj obljubiti in se bo rajši izrekel zoper šolo. A oče, ki je pisarja dobro poznal, se je oglašil:

»Posodite mi malo papir in pero!«

Pisar je začel debelo gledati in začuden podal očetu pero in porinil predenj papir.

Vsi navzoči so strme gledali očeta; tudi jaz sem bil silno radoveden, kaj bo oče naredil s papirjem.

Položil ga je mirno predse, pomočil pero in začel s težko, okorno roko pisati po papirju.

V hiši je bilo tiho, da se je natanko čulo škripanje peresa.

Razgled po domovini.

Politični shod v Smartnem pri Kranju.

Sv. Jožefa dan se je vršil sijajni shod kat. polit. društva za kranjski okraj v Smartnu pri Kranju. Prostorna veža v župnišču je bila polna do zadnjega kota, mnogo jih je moralo ostati zunaj pred vrati. Ker je bil shod velikega pomena za bližnjo okolico Kranja, in je vzbudil med zborovalci veliko zanimanje za politično delovanje „Slov. ljudske stranke“, podajamo nekoliko obširnejše poredilo o tem shodu. — Po pozdravu predsednika župana Zabreta nastopi prvi govornik g. profesor Jarc iz Kranja. V poljudni obliki govori o potrebi izobrazbe poseba z ozirom na novo volivno pravico. Ljudje, ako hočejo, da jim bo volivna pravica v korist, morajo biti dovolj izobraženi; zavedati se morajo svojih pravic, da sodelujejo pri postavljanju, pri dovoljevanju davkov, vojakov i. t. d. Izobrazba je torej silno važna, kajti pregovor že pravi, da je nevednost najdražja reč na svetu. Potem dokaže resnico tega pregovora z raznimi vzgledi iz vsakdanjega življenja in kaže na lepe uspehe, ki so jih dosegli izobraženi kmetje na Danskem posebno pri živinoreji. — Seveda nam šela ne podaja zadostne izobrazbe, treba da si sami prizadevamo za njo po izobraževalnih društvi. Tudi sedanji učni načrt bo treba preurediti tako, da bo šola na kmetih podajala mladini nauk, ki jih bodo lahko uporabljali v poznejšem življenju. — Drugi govornik d. t. Krek opisuje sedanji politični položaj. Glavne misli prinašame v uvodnem članku. Shod je na predlog predsednika Zabreta na kencu sprejel tudi resolucijo za nerazdružnost zakona, dalje proti zahtevi liberalcev, da bi se mestaločila iz predloženih volivnih okrajev in da sedá Slovencem na Koroškem in Stajerskem pravično število poslancev. Zadovoljni in polni navdušenja so se razšli zborovalci, a vsi so izražali željo, da bi bil kmalu zopet kak tak shod. Ljudstvo želi poduka, želi poznati političen položaj, zato je pač želeli, da politično društvo za kranjski okraj večkrat skliče politične shode.

Ljudski shod na Gradežu.

Kmetje turjaške in škocijanske fare so imeli tu zborovanje na sv. Jožefa dan. Shodu je predsedoval turjaški župnik g. Horvat. Udeležba je bila jako povoljna. Deželni poslanec g. Jaklič je dokazoval potrebo kmečke zveze, kakeršno ima tudi drugi stanovi. Krepke je ožigosal lažnjive liberalce, ki sleparije ljudi ob času velitev in

kličeje „kmet naj voli kmeta“, a delaje pa načrte, kako bi prikrajšali kmeta pri zastopstvu v deželni in državni zbor. Zborovalci so soglasno izjavili, da ne marajo nobenega stika s stranko, ki je za ločitev zakona in izjavili, da pristopijo vsi h kmečki zvezi. — Kako je ljudstvo željno izobrazbe, je pokazal najlepše navzeč kmeti, ki je zahteval, naj se ustanovi na primernem kraju izobraževalno društvo.

Kaj hočejo naši liberalci? V nedeljo je bil zaupni shod liberalne stranke v „Narodnem Domu“ v Ljubljani. Glavna točka vsega posvetovanja je bila cerkev. Ljudje, ki v cerkev ne hodijo, ki leta in leta že niso prejeli sv. zakramentov, ki božje besede že niso davno slišali, taki ljudje najraje kritikujejo cerkev in njene naredbe. To so delali tudi naši kranjski liberalci na praznik Marijinega Oznanenja. Da ta dan večina izmed njih ni videla cerkve od znotraj se razume. Sklepali so — kakor je „Narod“ napovedoval — kako bi cerkev oropali njenega premoženja, kako vzeli katoličanom njihove cerkve ter jih razprodali, ogrevali so se za ločitev katoliškega zakona ter za odprave veronauka iz šol. Prav take kakor framasoni na Francoskem. In potem se drzne dr. Ferjančič nastopiti proti pastirskemu listu našega škofa, ko je vendar storil škof le svojo dolžnost. Če se katoliška cerkev napada, ali ni poklican v prvi vrsti škof, da jo brani? — Kdaj se bodo vendarle odprle oči še tisti peščici zaslepljenih kmetov, ki poslušajo še liberalce in gre zanje v boj pri raznih volitvah!

Liberalci za razporoko. 17. t. mes. je napravilo društvo „Akademija“ v „Mestnem Domu“ v Ljubljani predavanje o razporoki. Navzoče so bile liberalne gospe, ki so odobravale govor Trillerjevega koncipienta dr. Nevaka, ko je govoril za ločitev. Ne vemo, kaj bi te ženske tedaj rekle, ko bi jih možje v resnici zapodili. Kaj poreče k temu govoru dr. Nevaka njegova sestra v Idriji?

Nove železnice na Kranjskem. Železnica Brežice - Novo mesto. Avstrijsko železniško ministrstvo je dalo gosp. Stefanu pl. Danbachiju v Budimpešti enoletno dovoljenje za izvršitev tehniških predel za normalnetirno železnico od postaje Brežice preko Kostanjevice v Novo mesto. — Železnica Kranj - Tržič je tudi zagotovljena. Dela se bodo kmalu pričela. Kranjski kolodvor bodo znatno povečali in razširili. — Sentjanska železnica. Pretečeni teden je zborovala na Dunaju pod predsedstvom dr.

Forta v železniškem ministrstvu komisija, da izreče svoje mnenje glede tarifov, ki naj bi jih železniško ministrstvo določilo za prevoz premoga iz St. Janža po dolenski železnici. Kranjski deželni odbor je zastopal naš poslanec Povše, ki je na glašal, da je to vprašanje velikega pomena za občine Trebnje, Mirna, Mokronog, Sentjaž in okolico ter sploh za celo deželo. Koristno je namreč, da se odpro zakladi premoga v St. Janžu, ker dasi je premoga v deželi veliko, so bile vendar cene letošnjo zimo v Ljubljani in po tovarnah zelo visoke. Da se pa omogoči gradnja označene železnice, je treba, da se določi za izvoz šentjanskega premoga kolikor mogoče nizki tarifi, da se izplača delo in pospeši izvoz. Vprašanje je v dobrem tiru in upati je, da se tudi ugodno reši.

Delo „svobodne šole“, za kakršno se ogrevajo naši liberalni učitelji, se že kaže po raznih mestih naše države. V Welsu je nedavno prepovedal liberalni krajni šolski svet šolskim otrokom javne se prekrižati in moliti Očenaš. — Če bodo naši možje velili v občinске odbore, iz katerih se sestavljajo krajni šolski sveti, brezverske liberalce, potem znajo marsikje dočakati tako prepoved glede molitve. Zato pozor!

Novo postajališče za osebe napravijo na dolenski železnici Grosuplje - Novo mesto in sicer pri čuvajnici št. 6.

Smrtna kosa. V Medvodah je umrl veleposestnik in dolgoletni odbornik „Ljudske Posojilnice“ v Ljubljani g. Jožef Jarc. V Ljubljani je pa umrl nagle smrti predsednik kranjske hranilnice g. Jožef Luckmann. V Trstu je umrl upokojeni profesor veronauka čast. g. Jakob Gomilšak. Naj počivajo v miru!

Socialistični krst. Že večkrat smo dokazali, da nimajo voditelji socialnih demokratov nobene vere in da je hočejo tudi drugim delavcem iztrgati iz srca. Kaka je njihova vera, dokazuje zopet slučaj, ki se je dogodil v Turinu na Lškem. Tam se je vršil krst treh otrok, katerih očetje so socialni demokratje. Navzočih je bilo 50 otrok in več meških in žensk. Najprvo so zapeli delavsko himno, potem sta govorila socialni demokrat Ferero in framason Lava. Zadnji je položil novorojencem roke na glavo in rekel: „Vi Ferrero Libera, Gagne Marksina in Ghigo Libera Idea, rastite v novi socialistični veri“. Za to sramotenje katoliškega krsta so turinski katoličani zadostovali Bogu s pravno službo božjo v cerkvi Marijinega srca.

Piščalka za abstinente, pivce in pijance. Ko je naše secesionistično dekadentsko socijalno demokratsko dete zagledalo luč sveta, so ji mnogi znanci in sorodniki prer. kovali kratko življenje. Toda dete je ostalo zdravo in postaja vedno bolj krepko in glasno. Sedaj je vže prestale otroške slabosti in dokazalo, kakšne zmožnosti da ima. Odslej se bo razvijalo še veliko lepše, in postalo umno in pridno, da bo mati Slovenija ed njega imela veselje in korist.

Stopili smo v zvezo s poljskimi, češkimi, srbskimi, brvaškimi, ruskimi, francoskimi, angleškimi, laškimi in vsemi najvažnejšimi nemškimi protialkoholnimi listi, društvi in predstavitelji protialkoholnega gibanja. Tako, da bomo stali popolnoma na višini toka in prinašali najbolj raznovrstne in zanimive reči. Prinašali bomo tudi slike, tiščoe se naše tvarine. Da je tudi naša tiskarna zmožna in voljna steriti vse, da bo naš list tudi v zunanjem oziru stal vedno na najvišji mogoči stopinji, je že dokazala.

Vsem naročnikom, zlasti iz dijaških krogov, ki povprašujejo, če bo „Piščalka“ še prinašala v prilogi Lermontova, odgovarjamo, da bo priloga prihajala še znanprej in sicer v sledečem redu: Vže lansko leto so prišle M. J. Lermontova lirične pesmi iz zrelostne dobe (vse brez izbire, da se lažje spozna duh in nazoni največjega ruskega pesnika), dalje se prišle „Balade in romance“ in dva zvezka „Izbranih liričnih pesni iz mladostne dobe“. Prišli bodo trije zvezki „Izbranih liričnih pesni iz mladostne dobe“, potem zvezek pravljic („Spominčica — in Pravljica za otroke“), dalje dva zvezka raznih verzov, posvečenih, poslanih, napisov, puščic i. t. d.

Potem bo prinašala „Piščalka“ M. J. Lermontova izbrane epične pesni. Obširno in jako pohvalno oceno našega preveda je napisal ruski vseučiliški profesor Zabolotskij, ki je zastopal Ruse pri Prešernovi slavnosti, v listu „Filologičeskij Vjestnik.“

Krasna povest Olge Kobilarjske „Zemlja“, se bo nadaljevala celo leto.

Vsi slovenski abstinentje, pivci in pijanci, naj se naroče na „Piščalko.“ Stane za celo leto samo 4 kroge. Naročnina naj se pošilja v Celje, Zvezna tiskarna, Šilerjeve ulice 3., ali pa po položnici. Dobili bodo sebi obilo prijetnega in podučnega berila in storili dobro delo za slovenski narod.

„Piščalka“ ima edini namen — boj zoper alkoholizem, brez vsake druge tendence in barve.

Cudno vreme V Ilirski Bistrici je prejšnji teden gosta toča padala 20 minut in pokrila tla 5 do 8 cm na debelo. Toča je bila debela kot galebja jajca in je padala med gromom in bliskom. — V Begu-

njah na Gorenjskem je zapal rumeno-rja v sneg. Tudi na Koroškem je v celovski okolici zapal rumenkast sneg — V Novem mestu in okolici pa se čuti zadnji čas pegestokrat potresno gibanje. Ko so delavci pri kopanju trtnice prišli dva metra globoke, so se vdrla tla. Pokazala se je doslej še neznana votlina. Delavci so se srečno rešili. Te razpoke so v zvezi s potresnim tresenjem.

Kmetovalci pozor! Po deželi krožijo razni agenti, kateri ponujajo umetno klajo za živino, a navadno pod pretvezo, da bodo poslali samo vzorce. Mesto vzorcev pa naročajo pri svojih tvrdkah veliko tega blaga, da ga kmetovalec sploh ne more uporabiti in včasih tudi ne plačati. Torej varujte se teh usiljivih agentov!

Za kruhom se je iz Ljubljane samo pretečeni petek odpeljalo 155 Slovanov v Ameriko.

Solske počitnice nameravajo na avstrijskih ljudskih in meščanskih šolah določiti med 1. julijem in 1. septembrom.

Gorenjske novice.

Novice iz poljanske doline.

g Hribovska šola se prične pri nas 1. aprila t. l.

g Radeckijev veteran 80 letni fant Nace Mrak je umrl v Gabrški gori. Gluh je bil kakor zemlja, ubog pa kakor cerkvena miš. Le kadar mu je kdo prav na glas omenil Radeckija, takrat so se mu zaiskrile stare oči in skoraj ni mogel dobiti besed, da bi bil vse povedal o tem slavnem vojskovodju in kako so ga vojaki ljubili kot svojega očeta.

g Spoštovani Lovric je parkrat napadel nekega moža, ta mu je pa splačal da se mu je na glavnem poljanskem mestu visoke odkril rekoč: Čast in slava bodi Tebi! tako berem v listu (Gorenjcu) Pavletovega Lovrica v 16 postavi, 32 vrsti.

g Čemu si šla v misijon, je vprašal Lovric grede na Malenski vrh neko ženske? Zato da bom imela za dušo od pridig kakšen dobiček, mu je ta odgovorila — E, kaj, jaz sem pa domačin pa nisem bil med misijonom nikoli v cerkvi; dobiček bodo imeli pa le gostilničarji, se je odrezal Lovric.

g Vprašamo Lovrica, ali res misli, da ljudje od misijona ne bodo imeli nobenega dobička? Seveda on ni videl, ker ga ni bilo zraven, da je bilo ed 8.—15. marca pri govorih velika cerkev trikrat na dan natlačeno polna in jih je nad 2300 ljudij pristopilo k sv. obhajilu. Ljudje pa niso

megli prehaliti g. misijonarjev — jezuitov. patra Kunsteljna in Umnika. Tudi Lovric bi bil prav storil in bi imel več vglada, ko bi bil opravil svojo velikonočno dolžnost, kakor so mo prigevarjali njegovi dobri sorodniki.

g Uganite, kdo je bil zastopnik učiteljstva pri sklepni procesiji? Nihče drugi, kakor šemasti farovski Tonček, on se je pomešal med otroke in je z njimi capljaj. Ljudje so si pa med seboj šepetali, kdo mu je pač vdihnili to pametne misel in da si je popolnoma primeren prostor izbral, ker ni bilo nikogar od učiteljstva, da bi nadzoroval šolarje

g Nespameten je vsakdo, ki si prizadeva z neumnim liberalizmom odvrniti ljudstvo od Kristusa in od cerkve. Velikanska množica možkih in ženskih je pri zadnji procesiji očitno pokazala, da je ljudstvo vedno bolj božje in naše!

Iz medvodске občine.

g Josip Jaro, veleposesnik v Medvodah je umrl po kratki a zelo mučni bolezni. Bil je zelo izveden v gospodarskih in pravnih zadevah, in tudi rad ljudem svetoval in pomagal. Kako je bil pokojnik priljubljen pri vseh slojih prebivalstva, je pokazal njegov veličasten pogreb. Učitelj Grmek bi bil tudi rad njegadobil pod svojo komando za občinske volitve, toda Josip Jaro ni bil mož, ki bi se dal od ljudi Grmekove baže diktirati prepričanje, in je bil popolnoma odločen voliti pristaše slovenske ljudske stranke. Le nevarna bolezen, vsled katere je sedaj umrl, mu je zabranila, da ni prišel na volišče. Ko je spoznal, da je njegova bolezen vedno hujša, se je dal prevideti na smrt in tudi spodbudno umrl. Svoje časne zadeve je že poprej uravnal. N. v m. p.

g V „Gorenjcu“ je priobčila Grmekova požarna bramba izkaz prostovoljnih daril za gasilno orodje. To je gotovo Grmekovo maslo. Če hoče gasilno društvo, da bode imelo v občini zaupanje, naj se varuje „Gorenjca“ in naj se otrese Grmeku. Pristaši slovenske ljudske stranke, kateri imajo v občini veliko večine, nečejo nič vedeti o Grmeku in njegovem liberalizmu, pa tudi onim ne zaupajo, kateri se z njimi bratijo.

g Da je sv. mašo opuščala se je očitalo v „Gorenjcu“ Semičevi ženi iz Ločnice. Mi Grmeku in njegovi ženi opuščanja sv. maše do sedaj še nismo očitali, sedaj pa bi radi vedeli, kam hodita k maši, in kam sta hodila, ko sta bila še v selski dolini, da bodemo mogli usta zamašiti tistim, ki pravijo, da se ta dva človeka z mašami ne bosta pregnala.

g Novega župnika v Sori bo imenoval liberalni učitelj Grmek, „Gorenjčovo“ uredništvo ga bo pa potrdilo. Zato je „Go-

renje" naznanil komisijski ogled, in 22. marca t. l. je prišel Grmek ogledovat župnišče. Zadnji obrok za vlaganje prošelj bo deležil g. Grmek v „Gorenjcu“, in se imajo prošnje nanj nasloviti; vendar velja če tudi kdo takoj vloži. Prednost imajo oni gg duhovniki, ki se nagibajo na liberalno stran. To se daje pravočasno na znanje vsem, kateri mislijo prositi za to župnijo.

Iz kranjskega okraja.

g Občni zbor Vincencijeve družbe v Kranju je bil dne 18. marca pod predsedništvom gospe Šavnikove prav dobro obiskan. Nagovor je imel č. g. dekan Koblar, ki je pojasnil, kako daleč je dospela zadeva o naseljivci usmiljenk v Kranju, za kar se trudi družba. Iz poročil tajnice in blagajničarice posnemamo, da ima družba 110 pravih članov in 66 podpornikov in da podpira 29 siromašnih oseb. Dohodkov je imela družba v minulem letu 2902 K 15 h, od katerih se je porabilo 968 K 2 h za podporo ubežcev, ostalo pa se je naložilo v kranjsko hranilnico kot fond za vzdrževanje usmiljenih sester, ki bodo bolnikom po hišah stregle. Na predlog gospe Delenčeve se je volil nov odbor, namreč: Gospa Leopoldina Šavnik, župana soproga, za predsednico; gospa Marija Marenčič, za I. podpredsednico; gospa Marija Likozar, trgovka, za II. podpredsednico; gđ. Josipina Pavšlar, za blagajničarico; gđ. Inka Krisper, za blagajničarice namestnico; gđ. Josipina Polec za tajnico; gđ. Marija Nadižar za tajnice namestnico, gđ. Frančiška Pernič za gospodarico; č. g. A. Koblar za vodje; č. g. prof. dr. Fr. Perruš za namestnika in gg. Jordan in Barle za pregledovalca računov.

g V Cerkljah na Gorenjskem je začela smrt pobirati pjance. Bogatelev Jože jim je pot pokazal. Pokopali so 18. sušca mladega moža Ločana, ki je vsled šnopsa prezgledal umrl. Žena je vsled istega vzroka umrla tri dni pred svojim možem v Podgori. Pogreba tega nesrečnega moža se je udeležil tudi ljublj. župan Ivan Hribar.

Iz kamniškega okraja.

g V Preserji fare Homec je stroj v Staretovi tovarni popolnoma odtrgal reko delavcu Mat. Zupanu. Stroj ga je vlekel in vrtil gotovo 100 krat okoli, dokler ni truplo odletelo brez roke. Nesrečneža so prepeljali v ljubljansko bolnišnico; upajo, da bo ozdravel. Čudno je, da se ravno v tej tovarni dogajajo vedno nesreče, da so že skoro vsi delavci nezagani.

g Iz Mengša. Enorazrednice v Trzinu bodo razširili v dvorazrednice, tako zahtevajo višje oblasti. Ker je

že v Jaršah dezidana dvorazrednica, ki se jeseni odpre, bosta zunaj fare dve dvorazrednici, kar bo gotovo občutno breme za vse bodoče katehete. — V Domžalah so bili pretečene dni na en dan trije mrliči, kar se še gotovo ni pripetilo. Če bi ne bile sedaj doma pokopališča, bi bilo treba vse tri prepeljati na dolgo pot v Mengeš. Zato ne morejo Domžalci nikdar dosti hvaležni biti g. beneficijatu F. B. rniku, da jim je tako hitro preskrbel tako lepo pokopališče. Sedaj se zida tudi novo gospodarsko poslopje, prenapredil se bo vrt, postavila se bo nova krasna kapelica, kjer se bo tudi lahko maševalo. Bog daj, da bi vrli Domžalci še naprej podpirali svojega duhov. voditelja! — Tamburaški zbor je dobil novega vodjo v osebi poštenega, izobraženega mladeniča Ant. Kompareta. Kdor pozna razmere pri nas, mera vedeti, da je to pežrtvovalno, da podučuje tamburaše, četudi cel dan v tovarni dela in podučuje zastoj. To stori le, ker ima volje in srce za društvo. Zato ga naj Bog živi!

g Iz Doba. Izobraževalno društvo je res prineslo nove življenje v prijazni Dob. Vse se zanima za društvo, vse hoče pristopiti k društvu; zdaj imamo že 150 članov. Saj je pa tudi res zanimivo. Knjig imamo že nad 300, časopisev kolikor si člani želijo; ko se naveličamo brati, si pa skozi „Helioplast“ ogledujemo imenitna mesta in kraje in zastoj vidimo več kakor bi v kaki panorami videli za denar. V 14. dneh je bilo izposojenih nad 200 knjig; prebranih že 130. Prihodnjo nedeljo začne pevski zbor s svojimi vajami; gospod župnik so društvu podarili lep, velik, še skoraj čisto nov harmonij. Ker so pa naši člani jako radovedni — posebne neki mož tam od moravške meje, ki je po ustanovnem občnem zbiru rotli ljubljanske gospe, naj vendar pridejo še katerikrat k nam predavat, ker nas ima tako „strašen ferbec“ — zato društvo rado prireja predavanja. Na sv. Jožefa praznik je društvo napravilo v obliki predavanja (predaval dr. F. Grivec) lep izlet iz Moskve po sibirski železnici v Vladivostok. Člani so bili veseli tako lepega in zanimivega izleta, ki ga je preskrbelo in plačalo društvo, sibirski železnica je bila pa tudi ponosna, da je vozila izobraževalno društvo, ker je tako velika čast še ni doletela; zato se je vse izvršilo v splošno zadovoljnost. Do Vladivostoka smo šli skupno in za vse je skrbelo društvo, za nazaj je moral pa vsak sam zase skrbeti; vsem se je že na obrazu bralo, da niso prav nič v zadregi, smpak jako veseli in zadovoljni. — Posebno zanimivo je bile pa v nedeljo 25. t. m., ko nam je g. profesor E. Jarc predaval „Iz zgodovine

vine slovenskega kmeta“, ki je obenem zgodovina slovenskega naroda. Popeljal nas je nazaj v stare čase, ko so nas tlačili še divji Obri, dokler nas ni mogločni slovanski kralj Samo sprejel pod svoje varstvo. Kmalu je pa prišlo nemško gospodarstvo, prišli so Turki in z njimi žalostni tužni časi; kmet je mnogo trpel od domačih in tujh tlačiteljev. G. prof. nam je živo opisal nekoliko prizorov iz zgodovine kmečkih uporov, nazadnje pa popisal, kako je prišel slov. kmet do sedanje prostosti. Slov. kmet, ki je že toliko prestal, lahko s pogumom gleda v prihodnost; a za lepšo prihodnost je posebno potrebno pametno, trezno življenje in marljivo izobraževanje. — Vsi smo imeli le eno željo in prošnjo: da bi g. prof. še katerikrat obiskal naše društvo; g. prof. nam je to res obljubil.

Bohinjske novice.

g Novo zimo smo dobili v Bohinju. Snega je padlo skoro pol metra. Že smo se veselili, da se po 5 mesecih sneg izgubi — pa se nam je veselje pokazilo. Na Koprivniku je še starega pol drugi čevlel.

g Rujav sneg je ležal 23. marca zjutraj povsodi. Čudna prikazen. Opoldne isti dan pa je gromelo, malo so se videli bliski — in sneg je padal prav pošteno.

g Tridnevnik smo imeli za sv. Jožefa v Srednji vasi. Imela sta je pred. gospoda Pater Avrelij in Pater Klemen iz Brezije. Cerkev je bila vedno natlačeno polna in z velikim zanimanjem so ljudje poslušali prelepe govore obeh govornikov. Obhajanih je bilo 1400 vernikov. Pač lepo število.

g Vsprejemanje novih udov v mladeniško Marijino društvo in ponovitev posvečenja starih udov je bilo popoldne. Zbrali smo se fantje v „družbeni sobi“ in se v dolgem sprevodu pomikali proti cerkvi. Slovesno pritrkavanje zvonov nas je spremljalo. Lep in obenem navdušujoč prizor.

g 18 novih mladeničev ima Marijina družba. — Skupno 120 udov brez mež — ki so tudi še v družbi. Lahko pa bi bilo število mladeničev še večje, ko bi — — no, saj veste, ko bi ne bilo onega strahu kaj bodo nekateri rekli — —.

g Čudno sestavljeno pismo, ki zabavlja čez lepo cerkveno slovesnost, se je našlo v cerkvi v klopih. Pametni ljudje pa vsi hvalijo tridnevnik. Kdo bi ga neki pisal? — Kdor ga je, naj se le pošteno prime za nos, ker je prišlo pismo na napačen naslov!

g Z novo železnico nas vedno tolažijo; pa se nam zdi, da se do jeseni skoro ne bomo še vozili po nji.

g Delo za »Gasilni dom«, prav vrlo napreduje. Apno je že doma, obrisi narejeni, kamenje se keplje — ko izgine sneg, pričao zidarji s svojim delom.

g Cesto proti Srednji vasi popravlja oestni odbor. Saj pa je bilo tudi potrebno. „Luža“ je stala tukaj tudi takrat, ko je bilo zelo gorko selnce. Pod lipo je tudi precej „luže“ okoli korita. — Ni ravno v povzdigo lepete v Srednji vasi.

Iz drugih krajev Gorenjske.

g Dobrova pri Ljubljani Naša dekliška Marijina družba je priredila dne 18. t. m. predstavo pod vodstvom preč. g. kapelana M. Kosa. Predstava se je ponavljala dne 19. t. m. Obakrat se je zbralo ve like radovednega ljudstva. Vspored je bil: 1. „Poboljšana trmoglavka“. Igra v enem dejanju. 2. Psalm 102 (deklamacija). 3. Nagovor in 4. „Luknja v namiznem prtu“. Šaloigra v enem dejanju. Dekleta so vse brez izjeme, prav častno izvršile svojo nalogo in želimo, da bi še večkrat nastopile na odru in nam napravile tako pošteno zabavo. Na tem mestu izrekam najlepšo zahvalo preč. g. kaplanu M. Kosu za ves trud, ki ga je imel s tem, da je dekleta v kratkem času tako izvežbal, da so tako izvrstno igrali.

Dolenjske novice.

Z ribniške zemlje.

d Umrl je v Gornjem gradu na Štajerskem v najbeljši meški dobi sednik Maks Vidic. Pokenik je služboval prej kot adjunkt v Ribnici in je pri Ribničanih radi svoje prijaznosti getovo še v najboljem spominu. Ostal je „fant“ do konca življenja.

d Ustrelil se je v neki kočevski gestilni 20letni urarski pomočnik Fr. Pajnič. Dena je bil iz Ribnice.

d Slovesno pokopali so v četrtek 22. marca v Sodražici soprego deželnega poslanca Primoža Pakiža.

d Draga Draga! Kam greš! Pod „pikelhavbo.“ Pri občinskih volitvah 17. marca zmagali so Kočevarji.

d Sprevodniki, demokratski apostoli. Začetkom marca je neki sprevodnik dol. železnice med petniki silne zabavljaj čez dr. Kreka in sploh čez vse duhovnike in hvalil francoske prestozidarje. Kako se to vjema z njihove službe, hočemo prihodnjič vprašati gori v Beljaku. Sicer naj pa sprevodniki nikar ne mislijo, da bi bila sama in edina resnica, kar je brati v socialno demokratskih listih; drugega pa taki sprevodniki ne vedo.

d Dolenjska železnica se pokriva iz lastnih dohodkov. Toliko v ved-

nost našim liberalcem, da ne bodo zopet krošnjariji z garancijskim fondom kot so ob zadnji Drebničevi volitvi.

d Ribniški župan in obenem cerkveni ključar ni hotel podpisati pole zoper ločitev zakona in pritisniti nanjo občinski pečat. Tudi odborniki se niso podpisali. To kaže, da je ta občinski odbor maenja, da bo za občino boljše, ako se bo zakon lahko razdrl. Vendar pa ve vsak, kdor je količkaj pogledal v občinsko upravo, kolike sitnosti in stroškov provzrečajo vdove po svetu razkropljenih domačinov. Po novem zakonu se bo pa lahko zgodilo, da kak do mačin nakeplje deset žen in celo kepo otrok domači občni na glavo. Tako znajo liberalni občinski gospodarji v svoji zagrizenosti zoper vse, kar je cerkvenega, skrbeti za blagor občine.

d Duhovnikov se boje liberalci v občinske odbore, ker se boje za svojo iz liberalnih listov nasrkano modrost, s katero hočejo zapeljati tudi premalo prebrisane ljudi. Da bi jih duhovnik ne pokazal pred odborom v pravi podobi zato kriče: Ne noter! Vun ž njim! Krščanski možje, vi s svojimi glasovi pa postavite duhovnika, da bo v odboru varih vaše vere in vašega blagostanja. Saj liberalni odborniki ravno v zadevi zakona kažejo, da so protiverskega duha.

d Živahen shod je bil sv. Jožefa dan na Gradežu kot priprava na „kmetske zvezo.“ Govoril je nas poslanec g. Jaklič. Ljudstvo se je zgražalo nad estudnolažnjivim dopisem v „Narodu“, s katerim dopisom tudi znani liberalci nečejo biti v zvezi. Zborovalci so se izjavili, da nočejo imeti prav nič opraviti z ljudmi, ki so za ločitev zakona in za svobodno t. j. brezversko šolo. Kako posebne mlajši naraščaj hrepeni po izobrazbi, kazala je zahteva mladega kmeta, da se na primerem kraju ustanovi izobraževalno društvo.

Iz litijskega okraja.

Občinske volitve v veliki šmartinski občini.

d Zora puca, bit' če dana, nič ne muca, liberalna stranka je poparjena kot slana. To poparjenost izdaje vse liberalno vpitje v neskončnih depisih v „Narodu.“ Vpijeje, da ne bi deželna vlada dobila prave in resnične slike o teh turških volitvah. Pa če bi volitve nič drugoga ne koristile, so vsaj očistile obzorje, pregnale meglo, da se je v jasni svetlobi pokazal vsak mož, kaj da je. Ne, dvomijo nekateri še vedno, kaj je Leopold Hostnik.

d Leopold Hostnik, župan šmartinski, kaj je on?! To vprašanje pretresa megleni šmartinski svet. On sam pravi, da ni liberalec. Drugi spet pravijo, da je skrit liberalec že 10 let, odkar

hodi peresce iz liberalne litijske deteljice Jenke osrečevat Sv. Večer. Hud. bni jeziki spet kličejo, da je s' triven klerikalec, ker je pred volitvami skrivaj romal v Kamnik h g. dekanu Lavrenčču. „Narod“ ga imenuje pristaša neodvisne kmečke stranke in nasprotnika duhovske stranke. Toda kmečke stranke na Kranjskem ni, in duhovske tudi ne in tako bi se Polde v nič izgubil. In tako je postal Leopold Hostnik največja uganka 20. stoletja. Kdo naj je razreši? Mi sovraženi „Domoljubovci“ si laskamo da se nam je posrečilo razrešiti to uganko. V ta namen priobčimo neko povest iz predvolitvenih časov. Bilo je par dni pred 5. marcem, — zgodovinskim dnem. Precej litijskih liberalcev se je zbralo v gostoljubnem županovem hramu. Zvečer so se židane volje — seveda ne sladkoginjene — vračali domov. Zazvoni angeljsko češčenje. Samo župan se odkrije in moli. Drugi „vzorni kristjani“ se mu posmehujejo in eden mu zakliče: „Polde, kaj ti se še odkriješ in še meliš?!“ — „Še.“ — V tistem trenutku pa zasmehovavec pade — o vzrokih molči zgodovina — in klebuk mu neprosto voljno s' rudi daleč stran. Polde je zase veren in tudi krščanski mož, toda družčina, v kateri so giblje, je brezverna in liberalna. Sv. pismo pa pravi: s svetimi boš svet, s pekvarjenimi pekvarjen. Ja to je za župana nesreča, da se tako rad giblje v litijski liberalni in šmartinski še bolj liberalni družbi. Od teh namreč sliši: Gospod župan, ti si može od nog do glave. In to dopade g. županu. Upamo, da smo ga ocenili po resnici.

d Liberalci — obrekovalci. Kako so liberalci agitirali, naj služita tu dva slučaja. V barabski „Narod“ se pisali, da se je pregrešil z užitninskimi prestopki spoštovani naš mesar Breznikar. Prišla je preiskava. Vse se je skazalo kot neresnično. Obsojen je bil ovaditelj sam neki Bežičev iz Male Kostevnice na kazen 1 K 76 v. Živel obrekovalci! — Da bi še pomnožili svojo hudobijo, spravili so se nad vrlega in neustrašenega pristaša našo stranke Ivana Coparja, češ, da je zapravlil pri krajnem šolskem svetu 200 kron. Neki Potisek je to očital, — a sam pravi, da je s to lažje baje agitiral župan. Uvedla se je sednjiška preiskava. Pri tej — 13. marca vršeči se preiskavi — je bil Ignacij Potisek obsojen, da mora plačati za kazen 10 kron in peravnati sodne stroške. Ako bi bil g. sodnik preiskoval vzrok teh goverio, bi bil plačal župan, zato pričakujemo od njega, da bo Potisku povrnil stroške. Tega liberalnega Potiska je zagovarjal dr. Jamšek, kar naj si možje zapomnijo. Tako znajo obrekovati. Ali je pa bil mar kak kat. mož obsejen radi obrekovanja pri volitvah? Skrijte se, in sram vas bodi, liberalci!!

d **Prezgodnje veselje.** Veliko veselje je zavladovalo med šmartinskimi liberalci in zlasti pri „fajlah“, ko je „Narod“ raznesel glas, da se iznebijo toliko sovražnega kaplana Kralja, ki dobi mastno fare. Mi mu sicer privesčimo več „mastnih“ dohedkov, kakor jih ima med liberalci, a sme hoteli izvedeti resnico in smo se obrnili pismeno nanj. A on nam je hudomušno odpisal: „Liberalcev veselje je prezgodnje. Ni čuda, saj je spomlad, ko se vreme preminja. Kakor se mora misijonar, ko gre med divjake, navzeti šeg in navad divjakov, — zato nosijo na Kitajskem „cof“ — tako sem se jaz tako uživil v „brumne“ navade šmartinske, da jih ne morem zapustiti, kajti gliha v kup štrih. Z odličnim spoštovanjem i. t. d. . . . Zopet se liberalci v neveselem postnem času — neveseli postali.

d **Cudeži pri volitvah.** Nikar ne mislite, da se pri teh volitvah niso tudi čudeži godili. Liberalci sicer v čudeže ne veruje, a to bo verjel, kar bomo pisali. Ni bil največji čudež to, da je kaplan Kralj pil s svojim sovražnikom Venceljnom, ki ga je prejšnjokrat že hotel ubiti, kajti sovražnikom odpustiti in piti jim dajati je krščanska dolžnost, največji čudež je bil ta, da je nagloma ozdravil nadučitelj Debelak, ki je bil že prej tri tedne bolan — o vzrokih molče viri — in ni v šoli nič učil, a volit je lahko prišel. Ima tudi dopust radi razburjenosti, a pri volitvah je največ razburjenosti. Vse to kaže, da je to pravi — liberalni čudež.

d **»Zimzelizim, pamfizili, duzili, dim«.** Prišla je k volitvi zvečer tudi njega bivša mogočnost, † glavar Grill. Nehvaležno je, če ta človek voli proti stranki ki ga je imenovala za častnega občana. A mora tako biti. So namreč živali, katere se silno težko dajo iz kuhinje spraviti. Ia so ljudje, ki ne dajo javnosti m'ru do zadnjega trenutka. In tak je naš Grill. Že nekdanj ga niso marali in so ga dali v zaslužni pokoj, sedaj pa ta Grill spet sili na dan. Mi mu prijateljsko svetujemo, naj vstane od mize, naj gre k Starovašniku naj pije svojo merico in prepeva svoj: „zimzelizim, pamfizili, duzili dim“. Za volitve se pa naj ne briga, bodo že mlajši opravili brez njega. Brez zamere!

Z dolenske šentviške planjave.

d **D. bro je bil opravljen** sv. Matija s svojo sekuro. Ves v ledu je obhajal svoj god, a le par dni je trpele, pa ni bilo o ledu ne duha ne sluha. A kaj pomaga, ko ima sušec zaviti rep. Prve dneve tega mesca smo imeli izvanredno lepo in gerko spomladanske vreme, a zadnji čas pa je vsak drugi dan sneg.

d **»Oj predpust, ti čas presneti,«** tako je vzdihnil na pepelnice tudi pri nas marsikteri in marsiktera. Prvi zato, ker mu je ta hudobni čas zrabljial in olajšal mošniček, pa obtežil glavo; druga pa, ker ji ta šemasti predpust ni izpolnil najbolj skrivne srčne želje. No pa saj čas zaceli vse rane, in kar ni, še lahko se zgodi.

d **Dolg je bil, pa smo ga tudi dobro porabili.** Bilo je pri nas predpustom 24 eklicov in 19 porok. Pa še nismo opravili za letos. Nekteri so se prekasno spomnili, čemu je ta čas, in zato že komaj čakajo, da pridejo prihrki, pa se bo s prižnice po pravi pridigi zopet pričela tista, ki jo posebno mladi ženski svet najbolj zvesto posluša.

d **Kar dve poroki v enem tednu** ste bili iz hiše g. Kristana pri sv. Roku. Starejša hčerka Julijana je šla za gospodinjjo na primskovsko „Kopačijo“, po mlajšo Jožefo je pa prišel g. dr. Gabrijel Hočevnar iz Ljubljane. I seveda, g. Kristan že lahko, ko ni v zadregi za tisočake, o katerih se je navadno tudi treba pogovoriti ob takih prilikah!

d **Predpustom ne sme biti brez predpustnih!** Tudi pri nas jih ni manjkalo. Samo, da so imele nekatere bolj pepelnichen konec — ječe, pa razbito glavo. Pa kaj se hoče, predpust je rogat, ni čuda, da koga pobode.

d **Po glavi je dobil, moliti je moral, pa še kaj družega bo.** Nek znan pretepač od sv. Roka se je sprl v gostilni z nekaterimi možmi. Le ti pa so pa postavili kratkomalo na ceste. To seveda fantu ni bilo všeč, zato je šel klicat nekaj tovarišev, pa so čakali onih mož na potu, oboroženi z vilami, motikami, kamenjem in drugim takim orožjem, ter kovali črne naklepe, kake bodo z vročo krvjo oprali razžaljene časti svojega tovariša. Toda, o je! Komaj prideta dva onih mož po cesti, pa nekterim takej uide srce nekamo drugam, kakor bi imelo biti, da jo kar natihoma odkurijo domov, z drugimi pa se prične obupen boj. Konec je bil ta, da sta moža enega razgrajača in enega tovariša „hop vzela“, ju peljali v neko hišo, kjer sta morala kleče in na glas odmoliti „Oče naš“, potem sta pa smela oditi s svoje „oprane“ častjo. Do sedaj bi bilo še vse predpustno; a bolj pusto je, kar sedaj pride. Razgrajač ima namreč razbito glavo, ker mu je eden onih mož v silobranu prebil kost na čelu, dotični mož je bil zaradi prekoračenega silobrana povabljen za 14 dni na bariški ričet, korajžnega fanta pa seditišče menda tudi ne bo pohvalilo, kadar ozdravi, ker zna take junško reševati svoje časti.

d **Prav predpustno stavo sta naredila** dva znana tukajšnja dobrovoljčka. Nek mizar pa nek čevljar sta trčila skupaj v gostilni, oba že dobro v „režicah“. Pogovor je nanesel tudi na mrtvaške rakve, ki jih ima mizar v zalogi. „Ce mi jo daš za en petak“, pravi čevljar, „pa je takej kupim zase“. Mizar je bil s ponudbo zadovoljen, češ, živemu je že dam po tej ceni, za mrtvega bi bila pa še enkrat toliko. Vdarila sta v roke in se pogodila, kdaj mora zadnji čas rakev biti pri čevljarju. Ko pa je drugi dan prišel določeni čas, pa sta se oba praskala za ušesi, češ: „oj ti nori predpust! Kupčija se je seveda razdrila, nad čemer sta oba tako vesela, da ga bosta „na te rajtengo“ še malo potegnili, kadar zopet prideta skupaj.

d **Preveč rogat pa vendar ni bil** predpust to leto. Priznati se mora, da je bilo zlasti v St. Vidu veliko bolj mirno in dostojno, kakor prejšnja leta. Zahvala za to gre našemu vrlemu županu, ki je odločno nastopil proti dosedanjim razvadam po nekaterih gostilnah, zaradi katerih je bil St. Vid že na glasu daleč na okolu. Pod kaznijo je prepovedal vleči harmonike ob nedeljah in praznikih, za ples pa postavil visoko licenco, tako da se bo pač vsakdo malo premislil, predno jo bo vzel. In res je bilo le par „balov“ ta predpust, pa še ti so se prav klaverno iztekli. Vidi se, da tudi pri nas prihajajo ljudje do prepričanja, da se da prijetno živeti in zabavati tudi brez tistih nadušljivih mehov in prismojenega plesa. Vsa čast g. županu za njegov možati nastop! Bil je pa tudi že skrajni čas, kajti ravno okolu cerkve je bilo ob nedeljah tako, da ni bilo več za prestajati. Iz tega se pa tudi vidi, koliko dober župan še dandanes lahko dobrega stori ali hudega prepreči, če je odločen in se ne boji vsake nepotrebne zamere.

d **„Čebelica“ je izletela** pri nas v najhujši zimi, sredi meseca januarja. Izpustila jo je tukajšnja Marijina družba. Obiskala je že župe in skrivne predalčke mnogih naših fantov in deklet ter v dobrih dveh mesecih nabrala precej čez en tisoč kron. Mora že biti posebno pridna in velika, da more v tako kratkem času toliko spraviti skupaj, in to še večinoma predpustom, ko mladino, posebno fante obletavajo še različne druge „čebelice“. Le tako naprej! Kamen do kamna palača, zrno do zrna pegača, grošek do groška pa — dota, ali vsaj dober poboljšek, kadar bo sila.

d **Občni zbor našega „bralnega društva“** bo tiho nedeljo popoldne v društveni sobi po občnem zboru hranilnice in pesojilnice, ki se vrši takej popoldanski službi božji v istih prostorih.

Predavat pride g. dr. Evgen Lampe iz Ljubljane. Zatorej je pričakovati obilne udeležbe udov, pa tudi drugih, ki jih stvar zanima.

d Nekaj posebno lepega je obljubila za društveno sobo znana dobrotnica iz Petrušnje vasi. Na tiho nedeljo se bo prvič videlo. Torej v obilnem številu na občni zbor!

d Za rožičke ga primite, g. urednik, vašega tiskarskega škrateljna, da ne bo delal v naših novicah kar zaporedoma tako grdih tiskovnih pomot! Zadnjič je naredil iz pogrebov „pregrehov“ in iz orglarske šole „voglarsko“. Ne veste, s kakim veseljem so planili naši liberalci na te tiskovne pomote, samo da so mogli zopet enkrat dejati v svoje nečedne „cajtenge“ našega g. kaplana, ki pa nima z onimi napakami, kakor tudi s celim dopisom prav nič opraviti. „Šleve, liberalne“, boste rekli, „kaj so že tako na koncu, da lovijo tiskovne pomote?“ Mora že biti tako. O g. kaplanu so lagali in lagali, sedaj ko so se menda že popolnoma izlagali, si morajo pa še tako pomagati. Uboge reve, koliko se mučijo zavolje enega samega kaplana!

d Zakaj ne gredo na »šiht« ?! Naše volitve so se vršile na pondeljek. Pislali smo zato otroke v šole. A kako se začudimo, ko dobimo vse tri učitelje na volišču, kjer so vztrajali ves dan. Menda je učila v vseh štirih razredih samo gospodična Demšarica. Sicer kot kmetje ne razumemo šolskih postav, a zdi se nam, da morajo učiti, kadar je šolski dan. Saj tudi mi ne dobimo plače, kadar ne gremo na „šiht“, te pa vendar plačujemo, čeprav niso bili nič na „šihiti.“

d Štirje glavni pomočniki pri volitvah. Pri razširjanju svete vere služijo 4 evangeliji. Tudi liberalci so imeli štiri take pripomočke. Dovolite, da jih razodenemo vsem liberalcem širom kranjske domovine v posnemanje: 1. Golaž (evangelist Robavs). To sredstvo je že znano. Vrlo služi pevsod. 2. Vино (isti evangelist). Ravno tako pevsod razširjeno. 3. Kronce (prejemnik ta slepi šuštar) Ta močiček težko redi svojega nezakonskega otroka. Zato se je spravil na agitacijo. Za vsako pooblastilo je dobil kronco. In hvalil se je, da jih je precej dobil. Mi mu privoščimo, kajti deca jesti hoče, če mleka ni, se joče. 4. Firtah (evangelist Johan Razboršek.) Za novo leto merda Johan ne da dosti. Pa prišle so 5. volitve. In spomnil se je na novo leto. Pride k njemu v štacuno Marija Kahne. „Oh, Vam sem pa pozabil dati za novo leto. Vidite tu za en firtah“. Pa volili boste Peldeta, kaj ne, da ste kontent?“ — I seveda. — In dobila je za firtah. Podpisala, a pozneje je spoznala, da je ogoljufana in je preklicala,

da bo Johan še pomnil svoj firtah. To je nucalo pri volitvah.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d V Dragi so tile 17. t. m. drugič občinske volitve. Bile so razpisane siloma. Mnogo slovenskih volivcev ta čas ni doma, ker gredo jeseni po zaslužku v šume na Ogrske, v Slavonijo, na Hrvaške itd. Nemci so si mislili, zdaj je prilika, ko Slovencev ni doma. Pričela se je silna agitacija. Mirovali niso tudi kočevalci urni jezički. — Pomagali so spet kočevalci onstran gorā; bilo jih je še več kakor zadnjič, pa jim je v 3. razredu tesnejša predla kakor zadnjič. Zmagali so v tem razredu z malo večino 4 do 5 glasov. Pa tudi v drugem razredu se imeli to pot srečo; zmagali so z enim glasom večine. To je pa prišlo tako: G. komisar ni pustil v tem razredu voliti dvema Slovencema, ki sta zadnjič volila, dasi sta imela iste lastnosti in pravice kakor zadnjič in je bil volilni imenik veljaven isti kakor zadnjič. Dovolil pa je voliti nekemu kočevalcu s pooblastilom neke žene, ki ni mogla nikakor dokazati smrti v Ameriki umrlega moža, ker še ni dobila mrtvaškega lista iz Amerike. — Tako so zmagali Kočevalci, — po zmagi so pa hajlali. — Prvi razred je slovenski. Oni slovenski volilci, ki niso bili na tujem, so prišli večinoma volit. Čast jim!

Iz vipavske doline.

n Dvojna pravica. Okrajno glavarstvo v Postojni ima posebno piko na naša katoliško-narodna društva. Če le more, diktira kazen. Prav je, da se zahteva strogo izvrševanje pravil in zakonov, s tem se društva le udiho reda, ki je koristen. A zahtevati pa moramo kot državljani, da okrajno glavarstvo postopa z vsemi korporacijami enako. Nekje na Vipavskem n. pr. in to v liberalni občini so v krajnem šolskem svetu sklepali šele pretečeni teden o proračunu l. 1805-6. Kaj bi bilo, če bi bil kak katoliško-narodni predsednik kr. šol sveta odlašal tolike časa s sejo! Torej, gospod okr. glavar, prosimo za vse prav enako mero, pa bomo prijatelji.

Rezbar Matschek. Zvedeli smo, da išče neki človek z gorenjim imenom služka pri županih in župniščih s tem, da jim popravlja pečate in stampilije in ponuja barve. Ima pa hud in strupen jezik, katerega brčkene vsaki dan pomaka v „Narodovo“ gnojnico. V neki gostilni je precej pijan začel vdrihati po duhovnikih itd., pa je tudi on slišal, kar je zaslušal. Zato ga priporočamo somišljenikom v njemu primerno podpore.

n Čuden zobozdravnik. Nek g. zobozdravnik iz Ljubljane župnim uradom kar

ukazuje, naj tri nedelje zaporedoma s prižnice naznanijo, kedaj bo ordiniral v Vipavi. To prakticira že nekaj let. Kolikor nam je znano, ga ni ubegal noben gospod in ga tudi v bodoče ne bo. Zato pa naj varčuje gospod doktor z znamkami, pa naj zdbov nikar ne sili na prižnico ampak če hoče tudi fotografirane na vogal vsake vipavske hiše.

n »Notranjec« in volilna reforma. »Notranjec« piše: »Velike ideje so se polastili majhni ljudje, kratkega pogleda, zatemnjeni od strankarske malenkostne sebičnosti. Dr. Šusteršičevo delo je razdelba mandatov na Slovenskem. Naši klerikalci, ki se uste o prijaznosti do kmeta, pa so ga združili s tržanom in meščanom... Na tej naredbi se pač ne bo dalo ničesar več premeniti...« »Notranjec« se tudi razkorajži do trditve, da je dr. Šusteršič izdal Slovence na Štajerskem in Koroškem, in sicer zato, da bi dobil več mandatov na Kranjskem. — Kaj naj rečemo na tej kolobociji in na tako lažljivo zavijanje? Nič drugega kot to, da o veliki ideji pišejo majhni ljudje, kratkega pogleda, zatemnjeni od strankarske in liberalne malenkostne sebičnosti. Pa kakšno logiko ima »Notranjec«! Na eni strani trdi, da se klerikalci lažljivo prilzujejo in samo hlinijo prijaznost kmetu, v tisti sapi pa trdi, da je dr. Šusteršič izposloval na Dunaju, da so mandati tako razdeljeni, da bodo dobili večino samo kmetiški poslanci, da torej mesta in trgi ne bodo volili več svojih poslancev, ki do sedaj za kmeta niso storili nič, k večjemu če so mu vrgli kak »knof«, drugače pa niso imeli srca zanj. V eni in isti sapi se torej »Notranjec« poteguje za kmeta, in mu obenem hoče vzeti mandate in jih dati škricem. Kako gre to skupaj, dragi »Notranjec«? Odgovori mi! Kaj se ne pravi ravno to, kar je storil dr. Šusteršič, skrbeti za kmeta, ki bo sedaj gospodar v deželi, katero redi s svojimi žulji?! Oj »Notranjec«, že zadnjič enkrat smo pisali, da se je zmešalo tvojim očetom, in ti znaki blaznosti se množe dan za dnevom vedno bolj. Če ide tako dalje, bo kmalu treba prestaviti tvojo tiskarno iz Postojne na Studenec ali pa si boš moral omisliti Lajnotajp, ki ne bo samo delal, ampak tudi — mislil mesto tebe. O dr. Šusteršiču pišeš, da je »majhen« človek, in vendar je toliko dosegel tam gori na Dunaju, o dr. Tavčarju pa trdiš, da je velik in moder in mogočen mož, in vendar ni mogel rešiti niti koroških, niti štajerskih Slovencev, da ne bi jih »izdal« (o groza!) »majhni« dr. Šusteršič! Kako gre to skupaj, dragi »Notranjec«? Edina pametna, katero je zapisal, je, da se na tej naredbi ne bo dalo ničesar več premeniti; in to mi daje upanje, da se ti možgani ne niso čisto posušili; samo nekaj ti pa svetujem: O volilni reformi nikar več ne piši, ker o velikih idejah smejo pisati samo — veliki ljudje. Piši rajši: Gosence kaj na repo varje, kako preganjajo se ovcam garje in ušivim glavam gnjide, loviti miši uči gospodarje.

n »Domoljub« brezvestno farba — piše »Notranjec«. »Domoljub« je pisal, da bo volilna reforma prinesla iz Kranjske v državni zbor deset kmetiških poslancev. In »Notranjec« se razkorači: »Ali je dr. Šusteršič kmet? In Nace Zitnik, kakšen kmet pa ste vi?« Na to odgovarjamo: Čeprav ti možje niso kmetje, pa jih bodo volili kmetje, in torej bodo kmetiški poslanci. Zakaj pa jih bodo volili? Zato, ker imajo srce za kmeta in ne spančkajo doma, ko treba delati v korist svojim volilcem. Volili jih bodo zato, ker ti možje dobro vedo, kje kmeta žuli črevelj, pa tudi to vedo, kje treba pritisniti kljuko, da se kaj dobi za kmeta. Da ti pa »Notranjci« popolnoma vr-

nemo klofuto, vprašamo: Kaj so oni poslanci kmetje, katere priporočaj in hvališ ti? Kaj je Plantan kmet? Kaj je dr. Majaron kmet? Kaj je dr. Tavčar kmet? Da, velik kmet je dr. Tavčar, zlasti kadar govori in piše o klerikalcih in duhovnikih, takrat je dr. Tavčar prav zarobljen kmet. Kdo torej brezvestno farba, dragi »Notranjec«? Pamet, pamet!

n »Notranjec« pa tudi laže. Dne 10. marca je pisal »Notranjec«: »Pri občinskih volitvah na Jesenicah so zmagali v tretjem razredu klerikalci združeni z Nemci.« Vsi liberalci, ko so to brali, so vse to verjeli in zagodrnjali so vsi ogorčeni: »Ti pr....ti klerikalci, da bi jih požrla črna zemlja, te grde izdajavce!« — In najmanj dvajset litrov liberalnega žolča se je razlilo ob ti grozni — raci, katero je natvezil »Notranjec« svojim vernim mamelukom. Ej, »Notranjec«, slabo skrbiš za zdravje svojih »jogrov«! Veš, liberalci radi pijo in če bodo pili na jezo, kmalu ne bo imel nikogar, da bi ga — farbal. Pamet, pamet!

n »Notranjec« — prerok. On piše: »Blizamo se času, ko utegnejo farovski podrepniki (po nauku »Notranjčevem« ima torej vsak farovž rep, da boste vedeli, ljudje božji) zagospodariti tudi našo napredno Notranjsko, ona zlata doba, ko ne bo nikdo smel imeti svoje glave... Pa prav res! Dve številki »Notranjca« sem prebral in popolnoma že rad verjame, da se v resnici bližamo — oni zlati dobi.

n Puncuh so obetali. Ko se je zidala vrhpoljska šola, so obetali Puncuh: Moja beseda veliko velja po kranjski deželi. Tu bom dobil toliko za šolo, tam mi bodo dali zopet toliko, vam ljudem bo treba prav malo šteti za novo šolo. Šola je sedaj dozidana, plačana pa še ni; gospod Puncuh pa — molče. Gospod Puncuh, začnite že vendar enkrat kazati, koliko premore vaša beseda v kranjski deželi.

n Šolski čuvaji. Krajni šolski nadzornik za šolo na Gočali je veleposestnik in grajščak Majar v Ložah. Šest let je že nadzornik, pa še ni videl goške šole od znotraj, ko bi bilo vendar tako zelo potrebno. V Vrhpolju pa je za predsednika krajnemu šolskemu svetu mož, ki je bil že obsojen, ker je streljal »kontrobaunt« — zajce. Na Slapu je pa krajni šolski nadzornik mož, ki je že tudi prišel v navskrižje s kazenskimi paragrafi. Vprašamo c. kr. okrajno glavarstvo: Kaj res ne more najti boljših mož, ki bi čuvali naš stvarjo, za katero žrtvuje naše ljudstvo srčno kri?

n Več radovednih volilcev na Slapu bi prav rado izvedelo, kdaj bodo že vendar razpisane nove občinske volitve, kajti doba staremu odboru je potekla že meseca oktobra leta 1905. Ali veste vi to, gospod c. kr. okr. glavar?

Koroške novice.

k Zapravljivčeva smrt. Dne 14. t. m. se je v Blatku ustrelil bivši pomožni poštai uradnik Edvard Walka. Rojen je bil v Bonu, pristojen pa v Novo mesto. Poštno službo je kmalu zapustil in se klatil po svetu. Ko je vse premoženje zapravil, je naredil mnoge dolgov po gostilnah. Tih se je znebil s tem, da si je pognal kroglo v glavo. Zraven njega je ležala izpraznjena rumova steklenica, ki dokazuje, da se je za svoj konec jako dobro pripravil.

k Shodi proti krivični razdelitvi volilnih okrajev za koroške Slovence se še

vedno vrše po deželi. Slovenci se jih marljivo udeležujejo, kar dokazuje, da je na Koroškem še mnogo zaveznega slovenskega ljudstva, ki se hoče braniti z vso silo za svoj narodni obstanek.

k Pet oseb je zgorelo v Malnici pri Gor. Bel. Dne 20. t. m. je namreč popolnoma zgorela baraka, v kateri so prenočevali Macedonci. Pet jih je zgorelo, drugi se pa dobili hude opekline.

k Velika nesreča se je dogodila blizu trga Marten. V kamenolomu sta dva Kranjca lomila kamenje. Eden je položil dinamitno patrono na kamen blizu ognja. Dinamit razpeli in odtrga revežu levo roko. Druga je vrglo na tla, a ni poškodovan.

k Roparski napad je izvršil pri Mariji v Smreču neki krojač nad gostačinjo Polone Vank. Roparja so djali že pod ključ, kjer bo imel priliko premišljati svoje hudobije.

Štajerske novice.

š Okrajni zdravnik v Gornjem Gradu je postal dr. Maks Konečnik, doslej zdravnik v Sevnici. Prejšnji zdravnik dr. Vilimek se je preselil v Prago.

š V Poljčanah so v vseh treh izrednih pri občinskih volitvah zmagali Slovenci. Kljub skrajno drzni in nečuvni agitaciji niso Nemci niti enega svojih vsiljivcev spravili v odbor.

š Nezgoda. Dne 16. t. m. je padel uslužbenec južne železnice, Herman Dobaj na mariborskem kolodvoru take nesrečno, da si je zlomil nogo v stegnu in se poškodoval na glavi.

š Trtna uš v Slovenskih goricah je pokončala že znaten del tamonjih, nekaj tako glasovitih vinogradov.

š Pri sv. Ilju v Slov. goricah je ondotna slovenska posojilnica sprejela v svoje bišo novega trgovca g. Paka, ki je vrl narodnjak. Svoji k svojim.

š Smrtna kosa. Na sv. Jožefa večer je umrla v Mariboru gospa Lina Rosina, rojena Robič, soproga odvetnika dr. Rosina. Stara je bila šele 28 let. Naj poživja v miru!

š V Gradcu je imelo krščansko žensko izborni obiskani shod proti lačitvi zakona. Udeležile se je shoda nad 6000 žen in deklet in mnogo jih ni moglo dobiti več prostora.

š Od mlinskega kamna ubit. V mlinu pri sv. Petru blizu Radgone se je razletel mlinski kamen in vrgel ob steno delavca Franceta Warzinger, zdrobil mu lobanjo in ga takoj ubil.

š Razstavo perutnine in ptičev priredi prvo štajersko društvo za

rejo perutnine od 20. do 22. aprila v industrijski dverani v Gradcu. V petih oddelkih bo razstavljenih 121 vrst. Dalo se bo mnoge nagrad.

Primorske novice.

p Iz Gorice se poroča: Tu je umrla princinja Beatrice Bourbonška stara 82 let. Pri pogrebu je bil zastopan tudi cesar. Prepeljali so truplo v Gradec, da je pokopljeno v samostanu karmeličank.

p Toča je dne 13. t. m. pobijala po oglejski okolici. Pokrila je zemljo 10 mm na debelo. Več ur je bilo vsled tega nekaj cest neravnih za promet.

p Megla v Trstu. Pred tednom je bila zvečer v Trstu taka megla, da se je komaj videlo 10 korakov pred seboj. Tržičani trdijo, da take megle ni bilo že 20 let.

p Laški ogleduhi. Iz Vidma se poroča: 18. marca je napravilo tukajšnje planinsko društvo izlet v Valle Racco, ki leži onstran italijanske meje. Fotograf Curavich je hotel ta kraj fotografirati, v istem času so pa pristopili avstrijski orožniki in vso družbo aretirali in odpeljali v ječo, ker so sumljivi vehunstva. Zadnji čas radi prihajajo z Laškega razni možakarji kot kupci, agenti, ki so skrivni ogleduhi, ki slikajo naše kraje, da bi jim bila v slučaju morebitne vojske pota znana.

k V Pulju so imeli slovanski rodoljubi dobro obiskani shod. Navzočih je bilo do 300 oseb. Prvi je govoril dr. Zuccon o volilni reformi in razdelitvi volilnih okrajev. Za njim je govoril o važnosti volilne spremembe, dični dr. Matko Laginja. Pritoževal se je, da so volilni okraji razdeljeni na škodo Slovanov. V 2 italijanskih okrajih je vlada žrtvovala do 50.000 Slovanov. Priporočalo se je slovanskim poslancem, naj delajo na to, da se število poslancev in volilna okrožja tako razdele, da ne bodo slovanski glasovi izgubljeni med tujmi.

Kdor si hoče ohraniti zdravje, bodi opazen pri izb. anju vsakdanjih poživil. K tem spada še pogostoma znata kava, ki je pa naravnost škodljiva tistim, ki se bolni na živcih, srcu in želodcu. Nikakor se ne bi smela piti brez obile primesi. Za tako se je izborni izkazal le naš domači slad. Znana firma Kathreiner rabi za svojo Kneippovo sladno kavo, tako splešno razširjeno in priljubljeno, le najboljši slad, ki mu mimetega na poseben način daje tako podobni okus zrnate kave, da se more ta sladna kava resnično priporočati kot najokusnejša primes kakor tudi kot edino primeren nadomestek zrnate kave. Prvi strokovnjaki so preiskali Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, jo preizkusili in sijajno ocenili. Nedavno šele je poslal znani telesni zdravnik papeža Leona XIII. dr. Lapponi: »Vaša slavno znana Kathrei-

nerjeva sladna kava ima najpoglavitejšo lastnost, ki jih sladkosnedci in zdravnik zahtevajo od dobrega nadomestka zrnat kave. Pristavljam, da se raba Vaše sladne kave čimdalje bolj širi med nami. Naj bo blo povsede tako in naj bi kmalu vsaka strbna gospodinja vsak dan uporabljala zdravo, okusno Kathreinerjevo kavo v prid družini. Pri nakupovanju pa ne zahtevajte kar samo sladne kave; ime Kathreiner. Vam je treba izredno poudarjati in gledati na to, da dobivate vselej le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo v zaprtih izvornih zavojih.

Narodno gospodarstvo.

Poduk od kompetentne strani.

Tu notri ne gre! Ta svinjak je res svinjska beznica, strupeno duplo, jama za razbojnik! tako kriči z visokim, cvilečim glasom svinja, ki jo je ravno kupila gospodinja Ušprna na Šmihelovem semnju v M. in jo hotela zapreti v domači svinjak.

Tinček, prinesi gorjačo, jaz se postavim semkajle k vratom in pokažem tej mrhovini z bičem, po čim da je pri nas upornost! kliče razjarjena gospodinja in oba pričneta nabijati in goniti žival po dvorišču, pri tem izbirajoč mej najgršnji izrazi. Zvesti »flaks« na verigi se spenja, lajajoč na vse pretege, da bi pretrgal vezi in mogel na lov za svinjo, na kojih bedrih in ušesih bi si ohladil svojo pogumnost.

To pa je svinji slednjič vendar preveč; zato zdirja v kot na dvorišču, tam pa se obrne, postavi na zadnji nogi kot vojak in šklepetajoč z zobmi zakriči preganjalci: »Stoj! zdaj je dosti šale! Gorje mu, kdor mi pride blizu; za božjo voljo, v kakšno družbo sem vendar zašla! Pri vas hočete rediti prešiče, vi hočete biti kmetje, poljedelci, gospodarji! Kaj! Vi ste afriški zamorci!»

»Jaz, dobro me poslušajte, jaz sem dobra svinja angleške pasme in pri nas na Angleškem ravna jo z nami dostojno, prijazno. Angleški kmetje govore o redoljubnem, snažnem človeku, da je čeden kot prešič! Vi pa, vi slovenski kmetje, imate pregovor, ki slove: Nemaren ko prešič! Mi prešiči, to si zapomnite, smo najbolj snažne živali na svetu, bolj snažne, nego konji in krave, kot psi in mačke, da, bolj snažni, kot marsikakšna gospodinja in deklica, ki imajo dostikrat na sebi spodnjo obleko in perilo v takem stanju, kot da bi bila ravno kar prinešena iz njive, kjer je služila tri tedne za strašilo proti vranam. Ali še nikoli nisi opazila, Ušprna, da si izbero puški v svinjaku vselej en kot za posteljo, za čumnatjo, ki jo skrbno čuvalo vsake nesnage in ki imajo zasuto, snažno ležišče? Seveda, ker radi brskamo po močvirnih kraji, mlakužah in blatu, na mislite vi kratkogledci, da olajšamo mi grdobilo! Vi prismolenci! Po blatu in mlakužah rjemo le za slaščičami, za črvi, polži in podobnimi dobrotami in da se hladimo. Le skusite enkrat, kaj se pravi nositi pod kožo tako na debelo masti, kot jo imamo mi na hrbtu, v trebuhu in okoli drobovja, ga boste videli, kako boste pihali in dihal, saj nekateri med ljudmi (med vami na kmetih jih je le malo) pihajo no leti kot stara lokomotiva (parni stroj pri železnici) in se valjajo po vodah, da vročine ne vzamejo konca.

Ako nam privoščite snažen, suh hlev, ako nas večkrat okrtate in zmlete z vodo, potem vam zraste na naspetkrat več pršuta,

desetkrat debelejša mast, in to mast tako je drnatega okusa, kot orehi; vsak mesar bo rad plačal za vsaki stot žive teže z veseljem nekaj kronic več. Snažna žival potrebuje manj krme, čuje pozorno, in ima nazadnje več teže od nesnažne. Snaga nosi v hišo denarce, več kot škrtat z gore. Pa kaj, ko pridigujem gluhim ušesom! Nesnaga, neumnost in šnop-sarija končava jo vse, vi ste zaostali, in to v času, ko vse napreduje. Vi šušmarite lepo po starem naprej, in če vam pove kdo kaj pametnega in koristnega, se prav modrijansko-neumno smejate. Nad vani mora vsakdo obupati, ker ste trdoglavi, kot hrastova grča. Mi ubogi prasci pa imamo pri tem največ pretrpeti!

Svinjak, Ušprna, mora biti tako uravnan, da se vsa gnojica hitro odteka in ne zastaja pod gnojem; naj bo precej visok in naj ima potrebne prezračevalnike, da more slabi zrak ven, dobri pa noter. Sprijeni zrak spridi tudi nam kri, gloda mu mast iz trupa in slab zrak je kriv rdečice, vrančnih prisadov in drugih takih gostov. V svinjaku naj bo vedno dolga slama, da se lahko zarijemo vanjo, posebno to velja za poletno vročino in pa za dneve, kadar nenadoma nastopi ob pasjih, vročih dnevi mrzla nevihta. V pičo vrzi vsak dan pest pepela ali zdrobljenega oglja, čiste vode za pijačo ne sme manjkati; solnce ne sme sijati v svinjak, posebno ne v korita, drugače se zaredi v njih škodljiva plesen in piča se skisa, zunjo pa še mi, ki se vlečemo na hrbet, vse štiri noge pa kvisku. Saj ti je znana ta pesem o mesecih Juliju in avgustu, ne? Ušprna, ako tako ravnaš, bomo pujsi krotki kot psički, urno se bomo redili in ti zaslužili lepe denarce.

Zdaj pa te prosim lepo, pojdi v svinjak, očedi ga in jaz pojdem rada noter! Bič in gorjača, tepež in pojanje stane tebe samo največ, kajti vsaki udarec odnese kosce slanine v zrak. Le tehtaj me enkrat pred in po tepenju in prezanjanju in prepričala se boš.

Tako, zdaj sem ti napovedala do dobra, po čem da je pri nas žafran. Ako storiš tako, bo dobro zate in zame.

To rekoč, se vleže Angličanka, lepa, angleška svinja, na tla, in se ne ozre več na Ušprno in njenega Tinčka, ki se danes še ni nič umil.

Ušprna in Tinček se izgubita. Tinček gre skrivaj h koritu pri vodnjaku, Ušprna v kuhinjo, in oba se umijeta. Precej na to pa sta se spravila nad svinjak, ga očedila in lepo nastlala. Tako je prav!

F. P.

Za smeh in kratek čas.

Slaven konj. Primišlite gospodje, moj konj je nekaj vreden. Kakor mi je pravil kurec, ga je jahal »am admiral Tegethof« v veliki pomorski bitki pri Visu.

Izgovor. Govdar: »Kaj na delate v goru?« — Gozdni tat: »Gobe nabiram.« — Govdar: Tako? — Čemu imate pa žago pri sebi? — Gozdni tat: »Mi delamo vse samo z žago.«

Čudno. A: »Povejte mi vendar, kaj pa delate, da ste tako debeli?« — N: »Č.«

Zdrav kraj. A: »Je-li vaša okolica zdrava?« B: »Pa kako! Prejšnji zdravnik je vsled dolgega moral umreti.«

Loterijske srečke.

Dunaj,	10. marca	42	44	23	65	20
Gradec,	10. marca	69	55	40	87	20
Trst,	17. marca	66	8	26	69	50
Linc,	17. marca	59	64	76	29	31

Skrb vsake gospodnje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava, v prospek in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izredno ime Kathreiner in zahtevajte le izvorne zavojke z varstveno znamko župnik Kneipp.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“
Izide dne 6. aprila 1906.

Zaloga bališč za neveste.

Priporočljiva trgovina!

Najbolje in najceneje se kupi blago v veliki izbiri za ženske in moške obleke pri občeznani domači trgovini

Češnik & Milavec
(pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štofa, kamgrna, hlačevine za moške obleke, za ženske obleke najnovejšo modno, volneno blago v vseh barvah, perlini kambric, saten, kotenina, pisana in bela, platno in mnogo drugega. 813 26 3

Zaloga bališč za neveste.

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodaške krasne mozaične plošče iz cementa v raznih barvah.

Andrej Zajc

cementarna na Pešati, pošta Doi (Lusttal).
Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo.

Posestvo

arondirano, sestojče iz hiše katera ima dve Kalistrovi ustanovi, gospodarskega poslopja in vrta poleg 17 oralov njiv in travnikov, dveh pravic v gmajni, in okoli 3 orale mladega gozda v občini Predjama okr. Poštojna, se proda iz proste roke pod ugodnimi pogoji.

Lavrenčič & Domicalj
Ljubljana, Dun. cesta 32.

Podpisani sl. občinstvu uljudno
javi, da bode ordiniral vsak terek

v Ilirski Bistrici

v hotelu „Ilirija“ za zobobolne.
Vsakovrstne plombe, operacije,
vstavljanje novih zob in celih zo-
bovij itd. itd.

Dr. A. Praunsels,
324 a zobozdravnik v Ljubljani.

Postavno varovano. Vsako ponarejanje
in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 D balzam 52-13

le z zeleno znamko „redovnica“.

Starostavno neprekosno

proti slabemu prebavljanju, krčem v že-
lodcu, koliki, kataru, pranim boleznim,
influenzi itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic
ali ena velika specialna steklenica s patent
zamažkom K 5 — franko.

Thierryjevo centifolijsko maslo,
povsod znano kot non plus ultra

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom
in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti
povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pragradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pism gratis in franko. V
zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Semenska trgovina

edina na Kranjskem strokovno urejena in odlikovana,
na drobno in debelo, mnogovrstnih poljskih, ze-
lenjadnih in cvetličnih semen, katera so za-
nesljivo kaljiva in jamčim za kakovost. Dalje se dobe
mnogovrstne cvetlice v loncih, pripravane palme,
suhi venci. Na razpolago sveži venci in šopki s tra-
kovi in napisi in vsi v to stroko spadajoči pred-
meti po prav nizkih cenah. Cenik za leto 1906 brez-
plačno na razpolago. 2614 D 10-7

Z odličnim spoštovanjem

Alois Korsika v Ljubljani.

Prava Roskopf Patent gld. 3 50,

gld.
3-50.

Tvrda Ros-
kopf Frer v
Švici mi je
naročila, naj
prodajam
njene prave
Roscopf pa-
tent anker
uremontoir
re s sidro,
kije stala do-
slej še enkrat
toliko, za ceno
gl. 3-50. Raz-
prodajalci pri
5. kom. 5%,
pri 10. ko-
madih 10%
popusta. Ta
prodaja traja
le kratko do-
bo, dokler je
kaj zaloge in
ima namen,
cenjenim od-
jemalcem po-
kazati razloček med pravo Roskopf-patent in ta-
kozvano „sistem Roskopf-uro“. Prava Roskopf-
patent-ura gre 36 ur, ima s stekl. pokr. kolesje s
sidro, teče v rubinih in služi lahko 25—30 let; na-
sprotno postane „sistem Roskopf-ura“ nerabna po
nekaj letih. Vsaka prava Roskopf-patent ura ima
plombo, pism. jamstvo s tvrdko „Roscopf Frer“ v
Chause de Fonds (Švica) v zadnjem plašču na 3 leta.
Ako ura ne ugaja, se zavežem, da tekom 30 dni
vrnem celo svoto. Pošljita proti povzetju glavno za-
stopstvo za Avstro-Ogrsko 102 D 7

kazati razloček med pravo Roskopf-patent in ta-
kozvano „sistem Roskopf-uro“. Prava Roskopf-
patent-ura gre 36 ur, ima s stekl. pokr. kolesje s
sidro, teče v rubinih in služi lahko 25—30 let; na-
sprotno postane „sistem Roskopf-ura“ nerabna po
nekaj letih. Vsaka prava Roskopf-patent ura ima
plombo, pism. jamstvo s tvrdko „Roscopf Frer“ v
Chause de Fonds (Švica) v zadnjem plašču na 3 leta.
Ako ura ne ugaja, se zavežem, da tekom 30 dni
vrnem celo svoto. Pošljita proti povzetju glavno za-
stopstvo za Avstro-Ogrsko 102 D 7

Maks Böhnelt, Dunaj IV., Margarethenstrasse 38.

Zahtevajte zastoj in franko moj veliki cenik z nad 1000
slkami o vseh vrstah ur, zlatine in srebrnine.

MASTIN

ali doktor pl. Trnkóczy-jev kranjski pra-
šek za prašiče, pujske, krave, teleta, vole,
ovce, perutnino, konje.

Najboljši dodatek krmi, dietetično sredstvo
za piganje. Dobil tisoče zahvalnih pism. Na
razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Du-
naju najvišje medalje. — 1 zavojev velja 50 vi-
narjev in se dobi pri vseh trgovcih; po
pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna
Trnkóczy, Ljubljana. — Trgovci itd. dobijo
2449 D 12-5 popust.

Pomagajo hitro in za-
nesljivo za kašelj, hri-
pavost in zaslezenje.

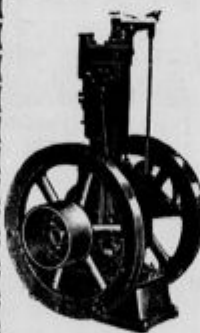
Izvrstne slasti ter brez
slabega vpliva na tek.

Kartoni po 1 K
... in 2 K ...

Poizkusni
karton 50 vinar.

1906 19 Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

Najboljši in najcenejši amerikanski motor za bencin

za kmetijo in obrt, od dve do pet konjskih moči. Jednostaven, za-
nesljiv, trpežen in popolnoma samodelujoč. Cena od K 1350 do K 3200.
Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam
2616 D 26-7 preskrbi. — Dobivajo se najbolje pri

Karol Kauscheka nasl.

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vratlja, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Stanje vlog 30. nov. 1905: Preje: Gradišče 1, sedaj: Denarni promet od 1. jan. do
čez 11 milijonov kron. Kongresni trg 2, 1. 30. nov. 1905: čez 50 milj. K.

Lastna glavnica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema branilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11.173.979-03. Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50.407.689-54.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1905.

2617 D 26-7

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šlička, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podj. in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano, Josip Jarc, veleposesnik
v Medvodah, Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani, Karol Kauschegg, veleposesnik
v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju, Ivan Kregar, svet. trg. in obrtno zbor-
nice v Ljubljani, Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, Ivan Pollak,
tovarnar v Ljubljani, Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani, Greg. Slibar, župnik
na Rudniku.

Hamburg Amerika Linie

Voznja traja
dni **6** dni
izvrstna prilika za potovanje
je in oslane
z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki
"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,**
Ljubljana Kolodvorske ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v teden.

Gostilna pri „Golobu“
Senčur pri Hranju

se priporoča vel. občinstvu za
botrinje in pogrebščine,
zagotavlja ob vsakem času najboljša
prista vina in druga pijača, izborna
kuhinja po dosedanjih, izredno nizkih
cenah. — Na razpolago dobro prenočišče.

Ulepospoštovanjem

Karol Stupica, gostilničar.

Največji napredek nove dobe!

Neobhodno potreben v pralnici je sloviti Neobhodno potreben v kuhinji

Minlos ov prašek za pranje

kot en mož se ga oprijemljejo milijoni

Pristen le s to varstv. znamko.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s koloni-
jalnim blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I.
Mölkerebastei 3. 39 D 24 12

Vsaka dama dobi pri meni z ročnim delom
dober postranski zaslužek; delo
se odda v vsak kraj. Prospekt z gotovimi vzorci
proti 30 vin. v znamkah. **Regina Beck na Du-**
naju XX, Brigittenauerlande 28. 481 D 6—4

Samo za zasebnike!

Kdor bi rad kupil **sukneno in modno**
blago za moške in deske obleke **dobro in**
ceno, naj se zaupno obrne na **razpošiljal-**
nico sukna

M. KRETSCHMER na Dunaju I./I.

Vzorec na izbiro franco. — Odmeri se poljubno blaga.
— Zastopniki se sprejemajo. 542 D 6—3

Reška papirnica Smith & Meynier

išče za takoj

8 mlinarjev (hollandermüller), **6 be-**
ljajev, 4 kuharje, 6 papirorez-
cev, 2 strojnika pri strojih za
papir.

Samski delavci dobe prosto stanovanje.
Oženjeni delavci dobe ali prosto stan-
ovanje ali pa mesečni pavšal K 6.—

Ponudbe, opremljene s spričevali naj
se pošiljajo na **Smith & Meynier v**
Reki. 491 4—4

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

kuverte s firmo in trgovske račune.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v Ljubljani

Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

sprejema: 1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti
poškodbi, in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo
zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni
posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 38 D 24—6

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Sirolin

Povečuje slast do jedi in teko
telesa, odstranjuje kašelj, izme-
tavanje gnoja, nočno potenje.
2209 D 44-17

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarih, oslovskem
kašlju, škrofulozi, influenci
mногоštevilni profesorji in zdravniki.

Ker se ponujajo manj vredna ponar. zbiranja, prosimo,
zahtevajte vedno: Izvirni zav. „Roche“.

F. Hoffmann — La Roche & Co.,

Basel (Švica).

Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom
po 4 K steklenica.

Kašelj, katar, obolenja, bolečine v prsih, sleze, potenje, grgranje, so večkrat predznaki najnevarnejšega sovražnika našega zdravja, grozovite

tuberkuloze!

Zlo se mora zatreti v kralj, in ako se je že vselilo, je treba tem večjega truda, da se je premaga in v to svrhu služi na angl. razstavi z zlato svetinjo in častno diplomu odlikovani, od mnogih zdravnikov priporočeni 315 D 4u-6

Halapi-jev

TUBERIN

ki tuberkulozo v resnici premaga, odpravi kašelj, omiljuje bljuvanje krvi, razredčuje slez. — Kdor se hoče osvoboditi tega zla, ali se ga obraniti, naj rabi in naroči eno vzorčno steklo za 3 K, ali eno veliko steklo za 5 K.—

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Lekar. pri apostolu Budimpešta
Josefsring 64/46.

Bratci „Domoljubovi“! Ali ste že poslali naročnino za leto 1906? Požurite se, ako hočete še dalje prejemati svoj list!

Findlay-jev sloviti milijonski krompir Eldorado

Ta slovita nova vrsta krompirja, ki jo je pred tremi leti dovel na trg sloviti angleški vrtnar Findlay in je tedaj veljal funt 3000 mark (tona torej 6 milijonov!) ter o koji so poročali tedaj vsi strokovni listi tu- in inozemlja, se more sedaj uvoziti direktno z Angleškega, zajamčeno najboljšo blago za seme. po naslednjih, primeroma prav nizkih cenah.

Eldorado je krompir, ki je naravnost zavarovan proti vsaki bolezni in rodi gomoljce neuporabno do jeseni tudi ob najneugodnejšem vremenu, vsled česar daje prinos, kakoršnega težko keda kakor vrsta krompirja. 652 2-1

Eldorado je dalje najokusnejši vseh jedilnih krompirjev; gomoljce imajo lepo obliko, podolgovato, ovalno, s tanko, belo lučino. popolno ploskvimi očesci, bolim, močnatim mesom in je izredno trpežen.

Izredni sloves, ki si ga je pridobila ta novost, je najboljšo zagotovilo, da bo **Eldorado-krompir** v bližnjih letih tržni pridelek, po kojem bodo najbolj popraševali in ga najdražje plačevali. Vsakemu pridelovalcu svetujemo, naj si še sedaj zagotovi neko količino za seme po nizki ceni, kakoršno mu moremo ponuditi le mi (drugod še danes računajo 18 gld. za en funt Eldorado krompirja.) Od naše zaloge v Erfurtu pošiljamo zajamčeno pristno seme tega Eldorado krompirja.

1/2 kg gld. 2-40, 1 1/2 kg gld. 6.—, 4 1/2 kg gld. 15.—.

Dalje priporočamo najbogatejše izmed zgodnjih krompirjev **bratov Ziegler odlikov. rumeni mesni zgodnji krompir** (donaša do 69kratni sad).

Tudi ta bela, rumenomesna zgodnja vrsta je vzbujala radi velikanskega prirasa, v zvezi z silno zgodnjim sadom in izredno dobrim okusom opravičeno pozornost. Glasom mnogoštevilnih priznalic, ki so došle iz vseh delov Nemčije, Avstrije in celo inozemlja, je obrodil ta krompir iz našega semena večkrat nad 30, češče tudi 40 in 50 kratni sad. Gosp. C. Schladebach v Göhlitzschu pri Merseburgu nam piše celo, da je doblil iz 1 kg našega semena 69 kg krompirja.

1 poštni zavoje (4 3/4 kg) gld. 1-20. 2 zavoja gld. 2-10
3 „ „ gld. 2-80, 50 kg gld. 5.—.

Vsakemu poštnemu zavozu dodamo na željo en Eldorado-krompir za poskušnjo.

Bratje Ziegler, Erfurt št. 151

dobavitelji mnogih kmetijskih in vrtnarskih društev.

Vel, ki nameravate oesiliti si

šivalni stroj ali kolo
prosite se uljudno, da naročite najnoviji brezplačni in polstane prosti cenik, ki vsebuje največjo izbrano čudovito cene in najboljšega blaga, pri
Lorenzu Rebolli,
zaloga šivalnih strojev in koles v KRAJU.
485 D 36-1

Dva krepka 656 D

učenca

poštenih starišev sprejme
tako **Anton Andlovic,**
mizar v Vipavi. 1-1

Služba

cerkvenika in organista

se razpisuje pri **Beli cerkvi** na Dolenjskem, p. St. Jernej. — Plača po dogovoru. 658 D 3-1

Živo apno

se dobi 24. marca in potem vsakih 14 dni v kamnolomu pri Dravljah. Deč pove kamnosek Al. Vodnik pri južnem kolvodvoru v Ljubljani.
554 D 3-3

Ceno Češko posteljno perje

8 kg novega skubljenega K 9-50, beljega K 12-—, beljega, lake meškega, skubljenega K 18-—; kron 24-—, sušino-beljega, meškega, skubljenega K 30-—; kron 36-—, beljega se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povzetju pošilnih stroškov. Benedikt Sacherl, Lebas 169 p. Pizen na Češkem.
605 8

152 D 49-10

Klauderjev
„Triglav“
je najbolj zdrav izmed vseh likerjev.

Pravi in pristni Triglav
izdeluje edinole
J. KLAUER, Ljubljana.

Ljubljana **Josip Kordin** Ljubljana
Pred Skofijo 3 **priporoča** Pred Skofijo 3

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen
kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 D 26-9